

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bulev Regele Ferdinand (József Köherceg-ut) 4. Telefon: 151. — Sürögnyomtatás: Közlöny, Arad —: Az Aradi Nyomda vállalat tulajdona. Kiadás: a rotációs nyomás. Megjelenik vasárnap reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: Évente 840, félévre 420, negyedévre 210, havonta 70 Lej. Külföldre havonta 50 Lej felül több. —: Egyes szám 3 Lej, Vasárnap 5 Lej. —: (Bucurestiben 50 ban felár.) Hirdetések tarifa szerint —:

49-ik évfolyam, 182. szám *

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

* Kedd, 1933. augusztus 15

Bátorító gesztus

Néhány nap mulva indul az országhatáron keresztül az aradi iparostársadalom működvelő színi együttesének vonata Budapes felé, hogy egy nagyváros színpadán lezajó nemes kulturális versenyben kísérelje meg magának biztosítani a győzelmet. Románok és magyarok román és magyar színpadi szerzők műveinek szépségét viszik magukkal közösen a lelkeikbe zárva, hogy a művészet, a színpadi kultúra közös szeretetében együvéforrott lelkesedésével mutassák meg a nagyvilágnak, hogy Aradon milyen intenzíven él faji és társadalmi különbségek nélkül a művészet és a kultúra szeretete, a mely éppen a város nagy iparostársadalmában termelt ki értékes és komoly művész-tehetségeket. Másfélszáz közül az aradi működvelők művész-társulata immár hivatalosan is a döntőbe került első három működvelői színtársulat között szerepel és a közeljövő eseményei fogják eldönteni, hogy az első három hely közül melyik illeti meg joggal a kitünő aradi együttest...?

Azok a román és magyar szerzők, akiknek darabjait az aradi iparosok működvelő-társulata a színpadi művészet segítségével varázsolja életre a magyarországi színpadon, kétségkívül a legkitünőbbek közül valók és az a tapsvihar, amely eddig is fogadja és fogadni fogja az előadást, egyformán illeti meg ennek a kulturális misszióknak minden egyes szereplőjét: az írókat éppúgy, mint önkéntes művészeit. Számtalanszor igazolást nyert már az évek, évtizedek és évszázadok során, hogy az igazi művészetnek ellenállhatatlan varázsa van, amelynek csodálatos fellángolásában szívben és lélekben elválaszthatatlanul forranak egyggyé a tömegek s ha lehettek is olyan lelki és szellemi mozgalmak a történelemben, amelyek egymással szembefordították az embereket, a kultúra és a művészet ideálja vértől mocsoktalanul ragyogva, makulátlanul élte és éli át az idők viharait. A művészet jóékonv szelleme volt mindig az a csodatevő erő, mely a maga tömegvarázssával feloldotta az ellentéteket, egyggyé kapcsolta a lelkeket s egyggyé továbbá is utját a további kulturális, gazdasági és politikai együttműködésnek.

Örömmel állapítjuk meg e helyen, hogy Aradváros iparostársadalmának e művészegyüttesét a tehetség és a kultúra áldozatkész szeretete kovácsolta egyggyé és fejlesztette ki a mai nivójára. Arra a nivóra, amely ma városközi viszonylatban, előkelő helyen biztosít általános megbecsülést és diszhelyet Arad színházi kultur-életének képviselői számára. Az a művészi nivó, amelyet az aradi iparosok működvelői színtársulata képvisel és az a hivatalos kulturális misszió, amelyet általános elismerés közepette Arad dicsőségére betölt, joggal megérdemli Arad hivatalos tényezőinek is osztatlan érdeklődését és áldozatkész támogatását. Elemi kötelessége, hogy segítse őket önként vállalt missziójukban és a legkevesebb, amit ennyi aradi áldozatkész, ennyi aradi érték és ennyi kivívott aradi siker megérdemel, hogy nagy-utra indulása alkalmából Aradváros a maga hivatalos minőségében, anyagiakban támogassa vállalkozásukat. Ha valamilyen igazi aradi, igazi kulturális egyggyes megérdemli a város áldozatkészességét, úgy az aradi iparostársadalom egyggyetése, amely annyi osztatlan sikert fűzött Arad nevéhez, a városban érdemli meg. Ez a gesztus legyen az egyggyüttérés s a bátortás gesztus csapata iránt, amely a művészet szívében és istenáldott tehetségével indul utjára, hogy büszkén lépjen a román és magyar színpadi egyggyütt Arad kulturális

Transzfermoratóriumot léptetett életbe a kormány az állami intézmények külföldi tartozásaira

Passzív az állam deviza-mérlege -- Duca lemondott a liberális párt elnökségéről -- Ipari szakosztályt létesít a Magyar Párt

Bucurestiből jelentik: A hivatalos lap mai száma nagyfontosságú rendelkezést közöl, mely váratlanul éri a közvéleményt. annál is inkább mert a rendelkezés tartalmával kapcsolatban annak megjelenését megelőzőleg semminemű hír nem szivárgott ki. A Monitorul Oficialban megjelent rendelet szerint

a kormány augusztus 12-iki ülésén Madgearu pénzügyminiszter előterjesztésére minisztertanácsi jegyzőkönyvet adott ki, amelynek értelmében az állam az ipari vállalatainak külföldi adósságaira életbelépteti a transzfert.

Ezek az intézmények ezentúl a külfölddel szemben fennálló adósságaikat nem fizethetik ki közvetlenül, hanem az esedékes összegeket a Banca Nationalánál kell letétbe helyezni, amely ezeket további intézkedésig kezeli. A rendelkezést a kormány a devizanehezességekkel indokolja és hangsúlyozza, hogy az államnak passzív a devizamérlege. A kormány reméli, hogy a külföldi hitelezők módot fognak nyújtani az állam fizetéseinek oly alapon való eszközlésére, hogy a fizetési mérleg passzivitása megszűnjön. Addig, míg ez meg nem történik, az állam kénytelen az augusztus 12-iki minisztertanácsi jegyzőkönyv intézkedéseire ragaszkodni.

A transzfermoratórium tervének híre az utóbbi napokban beavatott körökben ismételtén is felmerült. Ezzel kapcsolatban olyan hírek keringtek, hogy az állam külföldi tartozásainak felét devizában fizetik és csak a másik felére vonatkozólag él a transzfermoratóriummal. A devizakészletek csökkenése ezt a tervet felhívította és mivel most — a termés értékesítésének küszöbén — nyilvánvalóvá vált, hogy a gabonaexport a mai kilátások mellett nem hozhat annyi devizát, amennyire az állami tartozások esedékességeinek fedezésére szükség van, az állam kénytelen volt a transzfermoratórium eszközéhez nyulni, ami tudvalevőleg nem jelent mást, minthogy az esedékes összegeket letétbe helyezi a Banca Nationalánál és azoknak devizákban való kifizetésére csak később

— eddig bizonytalan időpontban — történik intézkedés.

Itt írjuk meg, hogy politikai körökben általános meglepetést váltott ki a „Cuvantul“ híre, amely szerint Duca lemondott az ö-liberális párt elnöki tisztségéről. Duca Bratianu Dinuhoz intézett levelében nyíltan kieli, hogy tapasztalata szerint az utóbbi időben a párt több tekintélyes tagja áskálódott ellene és szinte ellenséges magatartást tanúsítottak vele szemben. Ebben a levélben Duca bejelenti azt is, hogy szándéka megmásíthatatlan. Bratianu Dinu most Maldarestibe utazott, hogy Ducát lemondásának visszavonására bírja. Duca lemondása főképpen azzal magyarázható, hogy a pártban egyre nagyobb lesz azoknak a száma, akik a két liberális párt egyesítését kívánják. Tudott dolog, hogy Duca a leghevesebben ellenzi a Bratianu György-párttal való egyesülést és miután látta, hogy a fúziós tervnek egyre nagyobb táborra lesz, visszavonult. A „Cuvantul“ egyébként megjegyzi, hogy a lemondásról szóló hírt fenntartással közli.

Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári kisiparosság a Magyar Párt rendezésében vasárnap gyűlést tartott, amelyen fontos határozatokat fogadott el. Az ülésen többek között kimondták, hogy a Magyar Párt keretén belül ipari szakosztályt létesítenek, majd pedig a Magyar Párt parlamenti csoportjának tagjait a következő ügyekben való közbenjárásra kérték fel:

1. Az iparosság terhére megállapított és más foglalkozású állampolgárok közterheivel nem arányos adókat és illetékeket a kormány arányos módon szállítsa le.
2. A megbénult pénzforgalmat élénkítsék, ha másképp nem lehetséges, akkor mérsékelt inflációval.
3. Terjesszék ki a konverziót a kisiparra is, az árveréseket és végrehajtásokat függesszék fel, az adósságokra pedig adjanak moratóriumot.
4. Történjék meg a kartellek letörése.
5. Kezdjék meg a köztartozások fizetését.
6. Tegyék rentabilissá a kisipart.
7. Indítsák meg azonnal a közmunkákat.
8. A kontárok ellen a legerélyesebb módon járjanak el.
9. A közintézmények mihelyt zárják ki a magántermelésből.

A fenti pontokból álló határozati javaslatot az ülés elfogadta.

Halálbüntetést ígér

az osztrák rendőrminiszter a Hitleristáknak

Ujabb támadás a német rádióban Ausztria ellen

Bécsből jelentik: A német-osztrák viszony enyhítéséhez semmiképpen nem fog hozzájárulni az az újabb rádiótámadás, amelyet vasárnap este a német rádióállomások közvetítettek. A bécsi hétfői lapok a legnagyobb felháborodás hangján számolnak be arról, hogy a német rádióban tegnap este Knaus Frigyes

a nemzeti-szociálisták stájerországi vezére éles támadásokat intézett az osztrák kormány ellen.

Knaus Ausztriából menekült. Beszédét valamennyi német rádióállomás közvetítette. A beszéd egy óra hosszat tartott. Ausztriában azonban nem mindenütt lehetett hallani, mert

egy bugó-állomás állandóan zavarta a közvetítést.

A lapok közlik a félhivatalos Politische Korrespondenz salzburgi jelentését, amely szerint Fey biztonságügyi államtitkár ott beszédet mondott és ebben komoly intelemmel fordult az ausztriai nemzeti-szociálistákhoz. Kijelentette többek között, hogy az osztrák kormány még nem merítette ki minden hatalmi eszközét, hanem szükség esetén

be fogja vezetni a hazaárulókra a halálbüntetést.

A kormány hosszantűrését nem lehet gyengécsnek magyarázni.

Uj köztársasági elnököt választott Kuba

Sorban gyilkolják le a repülőgépen elmenekült diktátor hívelt — Barrikádharc Havannában — Amerikai hadihajók Kuba partjai előtt

Géptegyveres merénylet az új elnök ellen

Havannából jelentik: Kuba új elnökévé C. M. Decespedes Y. Ortizt választották meg, aki hétfőn délelőtt az alkotmányra letette az esküt. A hadsereg 21 ágyulövessel jelezte, hogy az elnökválasztást elismeri.

Machado lemondott elnök még szombaton elhagyta Kuba szigetét és repülőgépen a Bahama szigetcsoporthoz távozott. Utjának végcélja az Egyesült-Államok. Havannában és a vidéki városokban szombaton és vasárnapon hajtóvadászatot rendeztek Machado személyes híveire. Főleg a „Porra” detektívtestület tagjaira vadásznak, akiket kíméletlenül legyilkolnak.

A szombati küzdelmek áldozatainak száma tizenkét halott és kétszáz sebesült. A küzdelmek során a tömeg kifosztotta és felvujtotta a havannai köztársasági elnöki palotát.

Vasárnap folytatódott Machado híveinek az üldözése és ekkor a fővárosban és a vidéken a menekülők közül — a legutóbbi jelentések szerint — huszonnégyet meggyilkoltak.

Havannából jelentik: A kubai forradalom lezajlott véres eseményei és Machado elűzése után, a szigetország ismét a rend és a nyugalom állama lett. A munka ismét normális és a lecsendesült ország örül a békének. Az új elnök: Decespedes, már elfoglalta hivatalát. Ujjongó, lelkesedő tömeg sorfala között vonult be az elnöki palotába, miután katonai szemlést tartott az elvonuló milíciák felett.

Későbbi jelentések szerint Kuba szigetén még mindig feszült a helyzet, mivel Decespedes elnök nem tartotta be és nem is akarja betartani azokat az ígéreteket, amelyeket Machado a szakszervezeteknek tett. Bármikor kitörhet az újabb, veszedelmes forradalmi megmozdulás, amely új fordulathoz vezethet. Egyébként Machado távozása miatt az egész országban óriási az öröm. A távozó elnök-diktátor hátmögött nyolcszázötven rémuralom van, amelynek segítségével Machado nagy korrupciót teremtett meg. A porra, a titkos rendőrség nyolc esztendő alatt tömegével gyilkolta le az embereket. Machado diktatúráját uccai nőkkel propagáltatta. Az Egyesült-Államok óriási nyugtalansággal szemlélik a kubai eseményeket, különös tekintettel az USA nagyarányú kubai érdekeltsegeire és azokra a vagyonokra, amelyek Kuba szigetén amerikai állampolgárok kezében vannak.

New-Yorkból érkezett jelentések szerint Roosevelt köztársasági elnök vasárnap délelőtt hosszabb tanácskozást folytatott Hull államtitkárral, majd utána utasította a hadügyminisztert, hogy három hadihajót indítson azonnal utnak Kubába, ahol a hadihajók a további rendelkezéseket kötelesek bevétni. Roosevelt kijelentette, hogy a hadihajók kiküldetésének egyedüli célja az amerikai állampolgárok biztonságának és vagyonának a meg-

védeése. Az Egyesült-Államok nem akar Kuba belügyeibe avatkozni.

A késő éjszakai órákban jelentik Havannából: Alig tette le az esküt Decespedes új elnök a legfelsőbb törvényszék tagjai és az ellenzéki vezérek előtt, máris

merényletet kíséreltek meg ellene.

Amint az új elnök el akarta hagyni a legfelsőbb törvényszék épületét, ahol az esküt letette, Machado elnök hírhedt titkos rendőrségének, a félelmetes „porra”-szervezetnek tagjai géptegyverből sortűzvetést adtak le az elnökre.

A merénylet nem sikerült, az új elnök azonban rendkívüli szerencséjének köszönheti csak életét.

Lelőtték Németországban a lezuhant litván óceánrepülőket

A boncolás szenzációs eredménye — Három golyó az egyik repülő holttestében

Varsóból jelentik: A litván hatóságok az elmúlt héten elrendelték a Németországban lezuhant és meghalt litván óceánrepülő holttestének a felboncolását. Nemcsak felelőtlen helyeken, hanem komoly körökben is azt a vádat hangoztatták, hogy Sztarius és Ghirenas óceánrepülő nem haltak meg a repülőgép lezuhánásakor, hanem — amikor gépiük német területre érkezett — rájuk tüzeltek.

A bíróság egy egyetemi orvostanárt és két tanársegédet delegált a boncolás megejtésére.

A boncolás nem várt eredménnyel járt, mert kétségtelen bizonyítékot szolgáltatott arra nézve, hogy

a litván repülő bűnös merénylet áldozatai lettek.

Ghirenas holttestében három golyót találtak, Sztarius holtteste sértetlen maradt. A litván közvélemény felháborodással követeli, hogy Németországot vonják felelősségre a merénylet miatt. A lapok jelentései szerint sortűzvetés lehettek a repülőgépre.

Olaszország légi marsallja lett Balbo

Diadalmenet Rómán végig — Mussolini beszéde az Azur-flotta hőseihez

Rómából jelentik: Az évezredek óta ünnepekhez szokott Róma olyan mámoros napokat élt át, amióta Balbo tábornok és diadalmas flottája megérkezett az örök városba, amilyenre nem volt példa Róma falain belül. Vasárnap hajnalról a késő éjszakai órákig vége-hossza nem volt az ünnepeknek és egész Róma lakossága tolongott, hogy csak egyszer is láthasson Mussolinit, a királyt és Balbot, a nap hőseit.

Vasárnap délelőtt a Quirinalon folyt le Balboék hivatalos fogadtatása. A király kihallgatáson fogadta Balbo tábornokot és társait: s midőn valamennyien eltávoztak a királytól, Victor Emanuel és az aostai herceg megjelentek az

Ha szereti a **FERMENT-ECETTEL** egészségét, **savanyít** Kapható mindenütt.

épülete: óceánként körülvevő százezernyi tömeg előtt, amely egetverő Evvivázásban tört ki. Az ünnepek tetőpontja az volt, amikor a repülő elvonultak Konstantin császár diadalíve alatt. Kétszáz év óta Róma egyetlen polgára sem részesült ebben a megtiszteltetésben... Agyuk üdvözlései és a Capitolium összes hangjainak messzeszálló hangja kísérte a diadalmas, római császárok bevonulására emlékeztető felvonulást.

Mussolini diszszemléjén vettek ezután részt a bátor óceánrepülő. Balbo feszes „vigyázz!” állásban az alábbi jelentést tette a Ducenak:

— Van szerencsém bemutatni a második óceánrepülőrajt. Remélem, hogy jutalmul azért, amit tettünk, egy napon életünket követeli majd tőlünk!

Mussolini ezután a következő beszédet intézte az óceánrepülőkhöz:

— Négy hónap telt el azóta, hogy egy beszédemben célzást tettem vállalkozásokra és kifejeztem azt a bizakodásomat, hogy a vállalkozás sikeres lesz. Amikor Balbo bucsút vett tőlem, azt mondtam neki: bízom benne, hogy vissza fog térni. Visszatértetek, de örömet csorbítják az amsterdami és azori veszteségek. Az esetek emléke mindig élni fog szívünkben. Nektek pedig ma a siker után kijelentem: érdemeiket szereztetek Olaszország, a forradalom és a repülés dicsőségére. Mint a kormány feje, keblemre ölelem vezetőket és gondolatban mindannyiatokat.

Beszéde végeztével Balbohoz lépett, mindkét karjával magához ölelte a tábornokot, akinek szemében a meghatottság könnyei csillogtak.

A megkapó jelenet után Mussolini felolvasta a királyi dekrétumot, amelyben

Balbo Itáliát légi marsallá nevezi és Emanuel király.

A diszes marsallföveget maga maga vette át Balbonak. Azután felolvasta a királyi dekrétumot, amelyben az Azur-flotta hőseit tüntették.

Balboék ma visszarepültek a király Rómából külföldre. A diszszemlést tartott a repülőgépben vonultak el az

Rosszul lett a melegtől és meghalt a Kamara volt alelnöke

Politikai gyűlésen vett részt Buzamegyében az elhunyt kormányparti politikus. — Mironescu belügyminiszter képviseli a kormányt a temetésen

Bucurestiből jelentik: Megrendítő körülmények között halt meg a kormánypart egyik legértékesebb egyénisége: Pompiliu Ioanitescu, a Kamara volt alelnöke. A kormányparti képviselő az elmúlt napokban Buzamegyébe utazott, hogy ott politikai gyűléseken részt vegyen. Tegnap délelőtt körutja során Bumbesú községet látogatta meg, ahol beszédet is tartott, majd pedig Soroga község felé folytatta útját. Az itt összegyűlt tömeg előtt szintén beszédet mondott.

A meleg következtében azonban hirtelen rosszul lett és eszméletlenül esett össze.

A jelenlevők közül valaki azonnal mentőkért telefonált, akik az eszméletlen állapotban levő politikus Buzaubá szállították, ahol sógora, dr. Ciopol orvos lakásán helyezték el. Pompiliu Ioanitescu állapota néhány óra múlva jobbra fordult, az esti órákban azonban agonizálni kezdett és rövid szenvedés után meghalt. A tragikus eseményről táviratilag értesítették a Kolozsváron tartózkodó Vaida miniszterelnököt, aki viszont Mironescu belügyminisztert utasította, hogy a kormány képviselőjeként vegyen részt a temetésen.

Szerdán lesz ítélet a Zeletzky-ügyben

Wickersék és Skodáék harcának titkai a bíróság előtt —
Megverték Lázár Illés képviselőt — Meghamisították a
Zeletzky vallomásától felvett jegyzőkönyvet

**„Zeletzky korrektségén mulott, hogy Maniu nem ül
ma a vádlottak padján“**

Bucurestiből jelentik: A Zeletzky-per ma délelőtti tárgyalásán a védőbeszéd elhangzására került a sor. Elsőnek Dabita tábornok, védő emelkedett szólásra, aki rávilágított arra, hogy ennek a pernek során, de azt megelőzőleg is számos rágalom hangzott el. A tragikus körülmények között elhunyt Sica-Popescu is többször panaszkodott előtte a rágalmak miatt és ismételtén kijelentette, hogy öngyilkosságot követ el. Ez sajnos be is következett. A védő ezután azt bizonyítja, hogy a Zeletzky-nél talált akták nem voltak titkosak. Abban az esetben, ha a hadügyminiszter polgárember lenne, akkor azt mondta volna, hogy adják vissza ezeket az aktákat, mert Zeletzkynek erre szüksége van a szállítások végett. A hadügyminiszter azonban katoná és ezért másképpen gondolkodik: a politikusokkal rokonszenvezik, de a politikától megborzad.

**A politikának sok áldozata van és egyike
ezeknek Zeletzky.**

A védő ezután a kisantant történetét ismerteti és kifejti, hogy a kisantant-államokat főképpen két gyár, a Skoda- és a Resica-művek látják el hadfelszerelési cikkekkel. Ezeknek a gyáraknak az elhelyezése azonban rossz és ez főleg a Skoda-művekre mondható, amelyek Németország közelében fekszenek. Ez a körülmény tette szükségessé a Cugiri-üzemek újjaszervezését. A hadügyminiszter is belátta ezt és ennek keresztülvételében Zeletzky is segítségére kívánt lenni. Egy hadsereg felszerelése 20—25 esztendő vesz igénybe, azonban ezennel is szükség van a hadfelszerelés kiegészítésére. A Resica- és Cugiri-műveknek tehát elég idejük lett volna ahhoz, hogy a hadfelszerelésben résztvegyenek. Presan marsall annakidején szintén helytelenítette, hogy a hazai gyárak nem alkalmasak a hadsereg ellátására. A védő ezután a titkos és bizalmas jelzők közötti különbséget fejtegeti és azt hangsúlyozza, hogy **ami bizalmas, az nem feltétlenül titkos.** Végül pedig azt bizonyítja, hogy a Zeletzky-nél talált akták nem voltak titkosak és hogy ezekre az iratokra Zeletzkynek a szállítások lebonyolítása miatt szüksége volt. Ennek ellenkezőjét a vád sem tudta bebizonyítani. A Wickers-művek igazgatósága ugyan egyes aktákat, titkosaknak kívánt nyilvánítani.

Azok a gépek, amelyeket a Wickers-művek szállítottak le a kiskapusi üzemek részére és amelyekért a cég 88 millió lejt kapott, még mindig Constataban vannak. A hadfelszerelés szállítását a Wickers-cég is meg szeretne volna kapni, azonban a Skoda-művek 97 millió lejtel olcsóbb ajánlatot tettek.

„Valaki nagyon csúnyán néz...“

Mihailescu elnök: *Valaki nagyon csúnyán néz ebben a teremben.*

Közbeszólások: *Nyilván a Wickers-cég képviselője. (Derűtlenség.)*

Dabita védő: *Ha Zaharoff Bazil a helyén lett volna, ahova a megbeszélések szerint el kellett volna mennie, akkor a kiskapusi és cugiri művek ma tökéletesek lennének.*

A védő újból azt fejtegeti, hogy titkos akták sohasem lehetnek teljesen titkosak és az állam a titkosságot legfeljebb csak úgy bizto-

síthatja, hogy megbízható nagy cégekkel köt szerződést. Ilyenek a Skoda-, a Wickers- és a Schneider-Creuzot-művek. A hadfelszerelési gyáraknak az ország területén kellene lenniük, vagy legrosszabb esetben olyan országban, amellyel szoros szövetségben állunk. **A védő kifogásolja, hogy a hadsereg löpőre német és hogy a Steyer-pisztolyok osztrák eredetűek.** Zeletzky kereskedő volt és ezért kereskedelmi szempontból szükség volt arra, hogy bizonyos aktákat ismerjen. Ha ezek az akták titkosak lettek volna — mintahogy nem voltak azok — akkor is joga lett volna arra, hogy ezeket az iratokat magánál tartsa.

Ezután Saveescu védő szólal fel, aki rámutat arra, hogy a Zeletzky-nél tartott házkutatásnak nem pénzügyi, hanem politikai jellege volt. Ezt bizonyítja az is, hogy Maruli pénzügyi felügyelő egyetlen aktát sem vett magához, hanem a katonai aktákat vitte el, amihez egyébként nem is volt joga. Egyes pénzügyi iratokat csak egy nappal a pecsételés után vittek el, a többi iratokért pedig csak tíz nappal ezután jelentkeztek. A Skoda-képviselőre 70 millió lejes bírságot vetettek ki, holott a szállítás akkor még nem történt meg, bevételek nem folytak be, így tehát a Skoda azok után adót nem fizethetett. Maruli pénzügyi ellenőrnek különben sem állott jogában pecsétet alkalmaznia és ezért magánlaksértést követett el. Hangsúlyozza a védő, hogy maga a katonai ügyész is elismerte, hogy a pecsételés törvénytelenül történt. Zeletzky eljárására jellemző, hogy ő maga adta

Felmentő ítéletet kérnek a védők

Ezután Radu Rosetti védőbeszéde következett. Az ügyvéd elmondja, hogy beteg, a szanatóriumból jött erre a tárgyalásra, hogy az igazságot megvédje. Beszédében kijelentette, hogy a Skoda-művek ismeretesei szükségességükre, baksisokat nem adnak, lehetetlen tehát azt elképzelni, hogy négy milliárd lejt osztogattak volna el. Ezt az egész botrányt Lupu interpellációja indította el. Ezután arról beszél, hogy baksisát emlegetnek.

Később áttér arra, hogy a per során felmutatták egy jegyzőkönyv fényképét. Ez a jegyzőkönyv Zeletzky vallomásától készült és első pillantásra megállapítható, hogy abba idegen írással egy mondatot iktattak, amely szerint Zeletzky a következőket mondotta volna: „Jártam Maniu lakásán, hogy Maniuval és Boilával a Skoda-szerződésről tárgyaljak“.

— Ilyen dolgot egy jegyzőkönyvbe betoldani piszkos, dolog, — folytatta beszédét Radu Rosetti. — Ki kell deríteni, hogy ki hamisította

DIANA sósborszesz nyáron is nélkülözhetetlen.

oda annak a szekrénynek kulcsait, amelyben a katonai aktákat falálták. Madgearu, Cihosky és Condeescu tábornokok, volt hadügyminiszterek elismerték, hogy Zeletzkynek joga volt ahhoz, hogy a nála talált aktákat magánál tartsa. Zeletzkyt presszionálni akarták arra is, hogy az ügyben politikai személyiségeket belekeverjen. Ő azonban jellemes ember és nem engedett ennek a presszionálnak. A védő végül azt hangsúlyozza, hogy Zeletzky elismerést érdemel, az ellene emelt vádak nem állják meg helyüket és ezért felmentését kéri.

Ebben a pillanatban bekötött fejével a terembe lép Lázár Illés dr. képviselő, Zeletzky egyik védője.

Megverték két képviselőt

Radu Rosetti védő (kiabálva): **Gyalázat, ami itt Bucurestiben történhetik!**

Szombaton éjjel Lazar dr.-t, aki Rachiteanu kamarai képviselő kíséretében volt, az Aréna-színház előtt három ismeretlen egyén megtámadta és véresre verte.

A támadás pillanatok alatt folyt le, úgy, hogy senki sem siethetett a bántalmazott képviselő segítségére. Lazar dr.-t a karján s a fején, míg Rachiteanut az állán és az orrán sebesítették meg. Mindkettőjüket egy, a közelben lakó orvos kötözte be, aki sérüléseikről bizonyítványt állított ki. Bizonyos, hogy nem közönséges támadásról van szó, bizonyos az is, hogy a támadókat nem politikai okok vezették, hanem ezt az inzultust olyanok provokálták, akiknek nem tetszik, hogy Lazar Illés dr. a védők között foglal helyet. A legerélyesebb hangon tiltakozom az ilyen barbár módszerek ellen!

Mihailescu elnök: A hadbírósg is elítéli ezt a támadást és hangsúlyozza, hogy működésére ilyen terrorral nem lehet befolyást gyakorolni. Az elnök ekkor a tárgyalást felfüggeszti.

meg ezt a jegyzőkönyvet és meg kell ellene indítani az eljárást. Itt, a tárgyalási terem fölött, a szerencsétlen öngyilkos Sica Popescu tábornok lelke lebeg. Ez világosítsa meg, bíró urak, az önök agyát, hogy — kötelességüket teljesítve — az igazságnak megfelelően ítélkezzenek.

A következő védő Lázár Illés dr., kormánypárti képviselő, aki azzal kezdi beszédét, hogy az erdélyieket vádolják egyre azzal, hogy baksisokat fogadnak el, de a regátiakról sohasem történik említés. A politikusok és a generálisok veszekedtek itt, hogy melyik céggel kössenek szerződést, a Skodával, vagy mással. Miért nem jött el a tárgyalásra Stefanescu-Amza és Uica tábornok, hogy ők is vallomást tegyenek az ügyben?

— Az én generációm — mondotta Lazar dr., — nem nyugszik addig, amíg az igazság ki nem derül és amíg az a sötét banda, amely ezt az ügyet inszenálta, a vádlottak padjára nem kerül.

Ezután Maniu multjáról beszél és hangsúlyozza, hogy Maniu nagyobb román, mint Barntiu volt.

Elnök: Kérem védő urat, hogy térjen a tárgyra.

Lazar dr.: Az ügy érdekében kell rávilágítanom arra, hogy tulajdonképpen kicsoda Maniu Gyula. Ezt a legnagyobb román iparlovagok vádakkal akarták illetni és arra akarták rávenni Zeletzky-t, hogy olyan dolgokat mondjon, amelyek nem felelnek meg a valóságnak. Zeletzky korrektségén mulott, hogy Maniu nem ül ma a vádlottak padján.

Lazar dr. azzal fejezi be védőbeszédét, hogy gondoljon a hadbírósg Zeletzky ártatlan gyermekeire, akik azt hiszik, hogy apjuk külföldön van. Adja vissza ezeknek a gyermekeknek apjukat és az igazság nevében — hozzon felmentő ítéletet.

A főtárgyalást szerdán reggel 9 órakor folytatják és ekkorra minden valószínűség szerint ítélet is várható.

CORSO! MA!

Népszerű hejyarákkal!
Lej 8, 15, 20.

Jan Kiepura **Az éjszaka dala!**
Heute Nacht oder nie...
Soha szebb, soha jobb,
soha nagyobb nem létezett.

Utolsó alkalom, hogy e filmet Aradon játsszák!
Ma d. u. 3 órakor: TOM MIX nagy filmje.

ABDUL HASSAN. Jegy Lej 8.— plus 2.—

Ma d. e. 11 órakor MATINÉ!
Két film egy műsorban! Tom Mix nagy filmje
ABDUL HASSAN és
VESZEDELMEK KALAND!
Betty Amann, B. Samborszky. Jegy lej 8, 15

Fejfájást,
fejgöresöket,
fogfájást,
fejzugást,
migrént
leggyorsabban szünteti a
METALGIN.
FOLDES-gyógyszertára Arad.

... és most napfürdő

Vegyünk lég- és napfürdőt minél, gyakrabban, azonban sohasem nedves testtel és csak akkor, ha előzőleg erősen bedörzsöltük magunkat NIVEA-CREME vagy OLAJ-jal. Mindkettő meggátolja a bőr fájdalmas leégését. Elősegíti a leburnulást még borult időben is. — Meleg időben a NIVEA-CREME kellemesen hűsit, hideg napokon pedig a NIVEA-OLAJ még az erős lehűléstől.

CREME: Ltr 14. — 72. — / OLAJ: Ltr 55. — 85. —

Cserkész-esküvő és keresztelő Gödöllőn

— Indiai cserkész és skót cserkészleány romantikus házassága a táborban —
Keresztény lett egy teheráni fiatalember

Visszaérkeztek az aradi cserkészek Gödöllőről

Budapestről jelentik: A világtábor kilencedik altáborában Mir Allan MacKay, indiai cserkészvezető házasságot kötött Miss Mary Hutchinson skót nővel, aki évek óta menyasszonya. A jegyesek öt esztendeje nem látták egymást s a menyasszony repülőgépen érkezett Budapestre, illetve Gödöllőre. A cserkészek galyakkal és zászlókkal feldíszített oltárt készítettek a kilencedik altáborban és diszkordont vontak. Az esketést Czeglédy Sándor református lelkész és Cadler János skót lelkész, a budapesti skót misszió tagja végezték. A menyasszony fél fejjel magasabb, mint a vőlegény, ennek ellenére azonban igen meghatottan mondta ki a boldogító „igen”-t. A cserkészek a szertartás után „huj, huj, hajrá!” kiáltással körülvették az új házaspárt, akiknek lelkesen gratuláltak. A szertartás előtt, alatt és után cserkészzenekarok játszottak és különösen nagy tetszést aratott a hindu zenekar, melynek tagjai hindu menyegzői dalokat játszottak. A fiatal házaspár két hetet Budapesten töltenek — ezek lesznek a mézeshepek, — majd Angliába utaznak.

Alig ért véget a világtábor egyik szenzációja, máris akadt második „nagy esemény”, amennyiben Raynew Carrbeck 20 esztendőes teheráni cserkész felvette a kereszténység szentségét. A keresztelést Székely László egri hittanár végezte. A keresztelők Strauß István képviselő és felesége, akik vendégül látják újdonsült keresztfiukat.

Tegnap halálos katasztrófa történt a gödöllői jamboreen. A repülőtáborhoz vezető lóvasút, amikor felért egy töltés magas pontjára, az eddigi adatok szerint fékezési hiba következtében kiklott, felborult és lezuhant a töltésről. Az utasok, amint első ijedségükből magukhoz tértek, észrevették, hogy két utas eszméletlenül, véresen fekszik a töltés mellett. Megállapították, hogy az egyik súlyos sebesült dr. Kotor Sándor 60 éves kunszentmártoni községi orvos, aki kórházba szállítása után néhány perccel meghalt. A másik súlyos sebesült Sós András 30 éves földmives. A lóvasút 19 más utasa kisebb-nagyobb horzsolásokat és zúzódásokat szenvedett. Az eddigi feltevés szerint, fékberendezési hiba miatt zuhant le a kocsi.

Az árvalányhajas cserkészkalapok vasárnap feltűntek az aradi esti korzón... Hazaérkeztek Gödöllőről az aradi cserkészek. Nyolcnapos kirándulásuk alatt, felejthetetlen impressziók egész tömegét gyűjtötték össze lelkükben s ebből táplálkozhatnak a következő világjamboreeig... Az aradi cserkészek közel száz tagu csoportja, a romániai cserkészek hivatalos küldöttségétől különállóan vett részt a gödöllői táborozáson és élményekkel megrakodva érkeztek haza vasárnap reggel Aradra. A cserkészcsapat egyik vezető tagja az alábbiakban számol be az aradi cserkészek gödöllői kirándulásáról:

— Az elmúlt szombaton, 5-ikén este hét óra előtt néhány perccel futott ki a személyvonat velünk az aradi állomásról. Az aradi cserkészkohorsz 97 tagja ifj. dr. Ispravnic Sever kohorszparancsnok vezetése alatt, megfigyelő kirándulásra indult a gödöllői világjamboreere.

Vasárnap reggel 5 órakor érkezünk meg Budapestre, ahol az információs iroda kikül-

döttje, Gelencsér cserkésztsízt várta a vonatot és a gazdasági központba vezetett bennünket, ahol két részre osztották a csapatot. Egyik felét az állatorvosi főiskolán, a másikat pedig a kivándorlók házában helyezték el. Elsőrendű szállást és ellátást kaptunk, rendkívül jutányos áron.

— Vasárnap délután 3 órakor mentünk ki Gödöllőre, ahol megtekintettük a román delegáció táborát. Ezen az estén a román delegáció szerepelt a táborfüznel, nemzeti táncokat és cserkészdalokat adtak elő, az előadásról a magyar rádió külön megemlékezett. Este tíz órá-

Tisztelettel értesítjük a tisztelt iparos- és a nagyérdemű közönséget, hogy

vasáru-, szerszám-, bútór- és épület-vasalás, valamint konyhaberendezési és műszaki cikkekben

fiókkülsőket nyitottunk

Plata Avram Ianou 4. sz. alatt

(volt Szabadság-tér). 2883

Kérjük szives névtárgyát **Csetey és Seitz.**

Váratlanul elköltöztették Dicsőszenmártonból a megyei prefekturát

Küküllőmegye székhelye Balázsfalva lett. — Politikai akció, amely végül is sikerre vezetett. — Furcsa bonyodalmak a tüzoltóság prébarlódója körül —

Dicsőszenmártonból jelenti az Aradi Közlöny tudósítója: Rendkívül érdekes és politikai háttérű események folytak le vasárnap Dicsőszenmártonban, amennyiben

a vármegyeházát meglepetésszerűen átköltöztették Balázsfalvára,

ami nem jelent egyebet, minthogy ezenül Küküllőmegye székhelye nem Dicsőszenmárton, hanem Balázsfalva lesz. Az érdekes események előzményei évekkal ezelőttre nyulnak vissza. Ekkor ugyanis egyes politikusok részéről akció indult meg annak érdekében, hogy a megyeszékhelyet Balázsfalvára helyezték át. Az ügy éveken át húzódott, az áthelyezés érdekében küldöttség is kereste fel a miniszterelnököt, aki azonban konkrét ígéretet nem tett, ugyanakkor pedig a környék lakossága nagygyűlést tartott annak érdekében, hogy a megyeszékhely továbbra is Dicsőszenmártonban maradjon.

A napokban váratlanul Dicsőszenmártonba érkezett Gherman belügyi vezérfelügyelő, aki vasárnap úgy intézkedett, hogy a prefekturát azonnal költöztessék át Balázsfalvára.

Az intézkedés nyomán az hattárat expressztempóban társzekerekre rakták és az állomásra vitték. A gyors csomagolás és hajtás következtében számos akta elszoródott.

Gyártás Elemér szenátor és Boial polgármester, akik a prefektúra elhelyezése ellen ismételtén is tiltakoztak, az elköltöztetése idején Bucuresztbe tartózkodtak, úgyhogy az eseményekről mit sem tudnak. Az elhelyezés érdekében viszont Coltor balázsfalvi kanonok folytatótt évek óta akciót, amely — mint az események mutatják — végül mégis sikerrel járt. A dicsőszenmártoni prefektúra kétemeletes épülete jelenleg üresen áll és még a tükröket is elvették onnan Balázsfalvára, ahol a prefektúra

ig maradtunk kint Gödöllőn, majd visszatértünk szállásunkra. A csencselés nagyban folyt s az aradi fiukat majdnem teljesen kifosztottak. De legalább tanultunk, a következő alkalommal már mi fosztottuk ki a csehszlovákiakat...

Az aradi cserkészek nagyon összebarátkoztak a lengyelekkel, akik egyébként a tábor kedvencei voltak. A lengyelek kedvessége, előzékenysége nem ismer határt. Németországból is nagyon sok lengyel cserkész jött, sőt öt német cserkész is megjelent, akik elmondották, hogy Hitler nem oszlatta fel a német cserkészcsapatokat, csak beolvasztotta a horogkeresztes csapatokba. A német cserkészek horogkeresztes kardiszit viselnek...

Pénteken balatoni kirándulás szerepelt a programmon. Siófokra utaztak ki, fürödtek a Balaton hullámaiban és visszatértek Budapestre, ahol elintézték dolgaikat és szombaton vonatra ültek, hogy hazajöjjenek Aradra. Az aradi cserkészkohorsz parancsnoka: ifj. dr. Ispravnic Sever, valamint a résztvevő tisztek: Schronk Jenő a hetedik, Antonescu Zeno az első, Ujhelyi Ferenc a harmadik, Bársony István Alexandru kohorsz-titkár, Stoian György a hetedik centurió titkárja, Znorovszky Ferenc, Neszmerák Antal és Purjesz Antal rajvezetők és az egész cserkészcsapat nagyszerűen érezte magát a nyolcnapos kiránduláson és felejthetetlen szép napok emlékével tértek vissza Aradra a csodálatos gödöllői Cserkészsországból...

Érdekes vendégei lesznek az aradi cserkészeknek néhány percre szombaton, augusztus 19-én. Mint cserkészvezető informátorunk elmondotta, Seik Khaled Hassanin bey vezetésével a Dacia-Rapiddal Decebalon és Aradon átutaznak az egyiptomi cserkészek. A harminc főből álló cserkészcsapat Hassanin bey vallási előjáról parancsnoksága alatt Bucuresztbe utazik s onnan térnek haza a Boszporuson keresztül hazájukba. Ifj. dr. Ispravnic Sever beszélgetést folytatott Gödöllőn az egyiptomi cserkészvezérrel, aki felkérte, hogy Decebalon az aradi kohorsz részéről fogadják őket, midőn Aradon átutaznak.

céljaira nincs megfelelő épület és a megyei adminisztráció hivatalait különálló házakba kell elhelyezni. A megyei tisztviselőket is teljesen váratlanul érte az áthelyezés, lakást Balázsfalván egyelőre még nem tudnak mindannyian szerezni, úgyhogy egyeseknek hét kilométernyi távolságból kell naponta a hivatalba menniük. A megye székhely elhelyezésével Dicsőszenmárton forgalma a minimumra redukálódik, Küküllőmegye régi székhelye ugyszólván megszűnik város lenni és faluvá süllyed.

Az áthelyezéssel kapcsolatban egyébként különös incidens játszódott le Dicsőszenmártonban. Pekri Géza, a küküllőmegyei Magyar Párt alelnöke, Dicsőszenmárton alpolgármestere, a tüzoltóság parancsnoka riadót fuvatott. Dr. Holom megyei prefektus ezt azzal magyarázta, hogy a tüzoltósággal akarja megakadályozni a prefektúra átköltöztetését. Pekri Gézát felidéztek a rendőrségre, ahol a kivesztor hallgatta ki. A városban már olyan hírek terjedtek el, hogy az alpolgármestert leartóztatták, ekkor azonban kiderült, hogy ez nem felel meg a valóságnak. A kihallgatás alkalmával Pekri Géza kijelentette, hogy csak próbariadót fuvatott, így tehát nem akarta tüzoltókkal megakadályozni a prefektúra berendezésének Balázsfalvára való szállítását. Pekri Gézát a rendőrségről elbocsátották, de egyben megtiltották, hogy a tüzoltók szokásos vasárnapi gyakorlatokat megtartsák.

HUNGÁRIA PÉ

Budapest, VII., Erzsébet-körút 9-11
Telefon: 44-1

Modernül felszerelt, elegáns szobával ellátott uri otthon. Elsőre

Aradi Általános Takarékpénztár

osztálysorsjegyek
főelárusítója.

2934

Buzával fizethetnek adót a magyar- országi gazdák

Budapestről jelentik: A kormány tervei szerint, a kitűnő termésre való tekintettel, az árak nivójának megtartása érdekében, a termés egy részét kivonja a forgalomból. Ez úgy történik meg, hogy a búzával fizethetik a gazdák adójukat. A vonatkozó rendelkezés rövidesen megjelenik.

Tragikus halálesetek sorozata egy ismert aradi uricsaládban

Két nap alatt három halottja van a Fuchs-családnak. —
Bátyja halálhírére szivrohamot kapott özv. Kohn Lipótné.
— Fuchs Ignác fiának hirtelen halála Bécsben —

Aradon mély részvétet váltott ki az a hír, amely Fuchs Ignác igazgatónak elhalálzásáról számolt be. A gyászhirot rövid egymásutánban újabbak követték, amelyek mind a Fuchs-családot ért veszteségekről számoltak be drámai egymásutánban. Az elhunyt igazgató közel ötven éven keresztül volt a Neuman Testvérek-cég vezető főtisztviselője. Két öccse, Fuchs Arnold és Fuchs József Budapestre utaztak, hogy résztvegyenek elhunyt bátyjuk temetésén. Aradon maradt az elhunyt testvérhuga, özv. Kohn Lipótné született Fuchs Helén, akivel kiméletből nem közölték bátyja halálhírét. Az idős uriaszony teljes visszavonultságban élt Aradon és szivbaja miatt orvosai nyugalmat irtak elő számára.

Vasárnap délelőtt valamilyen módon mégis megtudta az idős uriaszony a gyászhirot s ez végzetes következményekkel járt. Özv. Kohn Lipótné bátyja halálhírénél hallatára összeesett. A rokonok nyomban orvosért küldöttek és dr. Moga Cornélia megállapította, hogy özv. Kohnné régi szivbaja kiújult és a végzetes hír

újabb szivrohamot okozott. Injekciót kapott, a beteg állapota azonban ennek ellenére egyre rosszabbodott és délután hat órakor, ugyanabban az időben, amikor bátyja holttestét Budapesten telravatalozták, özv. Kohn Lipótné elhunyt.

Hétfőn délután Budapesten eltemették az aradi Neuman Testvérek-cég egykori igazgatóját, akit szintén szivbaja ölt meg. Ma, kedden este hat órakor pedig hugát hantolják el az aradi izraelita temetőben. Az uriaszony elhalálzásáról még vasárnap értesítették a Budapesten tartózkodó Fuchs Arnoldot és Fuchs Józsefet, akik hétfőn már azzal a lesújtó érzéssel temették bátyjukat, hogy hazaérkezve Aradra, újabb halottat találnak.

A tragikus halálesetek sora ezzel még nem fejeződött be a Fuchs-családban. Szinte fátumszerű végzet sújtotta ezt a közbecsülésben álló családot, amelynek vasárnap egy harmadik tagja is meghalt. A harmadik halott Fuchs Ignác ifja, Fuchs György 38 éves gépészmérnök, aki Budapesten lakott és akinek a Sopron—Ehrenfurti Vasutak egykori vezérigazgatójának, Baracs Károlynak leánya, Malvin volt a felesége. A fiatal gépészmérnök nyolc héttel ezelőtt az olaszországi Dolomitokba ment nyaralni. Az elmúlt héten visszaigyekezett Budapestre, mivel nem tett jót szervezetének a magaslati levegő. Már az uton rosszul lett fogta el. Az osztrák fővárosban kiszállt és a Löw-szatóriumba vonult. Az orvosok megállapították, hogy idegbaja és szivbetegsége komoly jellegűt öltött és számolni kell a katasztrófa bekövetkeztével.

Falakat rengető kacagás...

mindvégig ellenállhatatlan jókedv,
kíséri SZÓKE SZAKALL legújabb

ismeretlen vendég

színház-bőhözatalát. Matol: a

AL-MOZGOBAN

ÁLLAMI OSZTÁLYSORSJÁTÉK

értesíti a játékosokat, hogy a mai naptól kezdődőleg kiválthatják sorsjegyeiket az

5. OSZTÁLYRA

A nyerési esélyek ebben az osztályban sokkal nagyobbak, mint az első osztályoknál. A nyeremények összértéke:

194 MILLIÓ LEI

Többek között: az 5 milliós prémium
az 5 milliós nyeremény
a 3 milliós nyeremény
a 2 milliós nyeremény
az 1 milliós nyeremény

tizenhat
nyeremény
100.000 és 500.000
Lei között.

Ezen a huzáson 30.179
nyeremény kerül
szétosztásra.

Az utolsónak kihuzott nyerő sorsjegy kapja az 5 millió teljes prémiumot
Váltsa még ma ki sorsjegyét, elárusítójától!

Huzás: augusztus 30-tól október 6-ig.

Szerencsés Goldschmidt sorsjegyek!

2936

Erdély és Bánát hivatalos főelárusítója:

2935

Banca Ilescu S. A. Cluj. Aradi főelárusító
Str. Bratianu 3.

Ne felejtse el sorsjegyét megújítani **Sándor Iván & Comp** sorsjegyirodában
Bul. Reg. Maria 18

Az apósa temetésére Bécsbe utazott Neuman Károly báró hétfőn délután telefonon értesítette a Fuchs-család Aradon lévő tagjait, hogy Fuchs György vasárnap meghalt a bécsi szatóriumban.

Huszonegy órán belül az ismert aradi uricsaládnak három tagja hunyt el. Az elhunyt Fuchs Ignácnak házasságából három fia származott. Kettő közülük a világháború alatt hadbavonult és mindketten hősi halált haltak. A legkisebbik fiu György volt, akit most vasárnap ért el a feltartóztatlan végzet, amely a szatóriumi ágyon talált reá. A bátyjukat Budapesten eltemető Fuchs-fivérek szomorú alternatíva előtt állanak: Bécsbe utazzanak-e, bátyjuk fiának temetésére, vagy pedig Aradra sieszenek, hogy leánytestvérüknek adják meg a végtisztességet. A mélyen sújtott család iránt városszerte nagy részvét nyilvánul meg.

Marconi új kísérlete a rádiózás terén

Rómából jelentik: Az olasz királyi akadémia fizikai osztályán, Marconi újabb nagyszerű kísérletének eredményéről számolt be a megjelent hallgatói előtt. A feltalálónak sikerült a genovai öbölben horgonyzó hajójáról 150 kilométeres körzetben továbbítani legutóbb előállított 60 centiméter hosszúságú rádióhullámaikat.

Aradvárosi mozik műsora

5, fél 8 és fél 10 órakor:

CENTRAL MOZGÓ: (Premier). „AZ ISMERETLEN VENDÉG”. Szóke Szakáll legújabb, rendkívül kacagtató bohózata. Partnere: Lucie Engüsch, a legtehetségesebb német filmkomika.

SELECT MOZGÓ: „A FEHÉR MÉRÉG”. (Harc a koincsempészekkel Európán át) Minden figyelmet felhívó kalandorfilm. Főszerepekben a híres UFA-sztárok: HANS ALBERS, TRUDE VON MOLLO, GERDA MAURUS, PETER LORRE. Hely-árak: 5, 8 és 13 lej.

HIREK

Elgázolta egy kerékpár

Franciaország köztársasági elnökét

Nem ismerték fel Lebrunt. — Könnyebb sérülést szenvedett az elnök.

Párisból jelentik: A francia fővárosban vasárnap futótűzként terjedt el a hír, hogy Lebrun köztársasági elnököt Metzben súlyos baleset érte. Lebrun, aki szállóhelyén, Mercy le Haut-ban tudt, szombaton családjával együtt Metzbe ment.

Itt a köztársasági elnök, mint egyszerű polgár, minden kíséret nélkül sétált az utcákon. Lebrun éppen át akart menni egy uttesten, amikor hirtelen nagy sebességgel kerékpáros közeledett feléje.

A köztársasági elnök már nem tudott kitérni a kerékpár elől, amely elütötte. Ájultan terült el a kövezeten Lebrun.

Az uccai baleset színhelye körül pillanatok alatt hatalmas embergyűrű képződött, szidalmak zúdultak a gázlóra, de a véresarcu, porosruhájú urban, akit időközben felemeltek a földről.

senki sem ismerte fel a köztársaság elnökét. Lebrunt egy közeli gyógyszerárba szállították, ahol azután kiderült, hogy sérülései nem súlyos természetűek. A gyalogszerrel távozó elnököt az ucca közönsége lelkesen megéljenzte.

— **IDŐPROGNÓZIS:** A nappali hőmérséklet további emelkedése, nyugaton esetleg zivatarok várhatók.

— **AZ ARADI KÖZLÖNY** legközelebbi száma a keddi Nagybölgasszony ünnepe miatt csütörtökön reggel a szokott időben jelenik meg.

— **Kedden nincs munkaszünet.** Ma, kedden az egyházi ünnepre való tekintettel a közhivatalokban szünetel a munka. A magánvállalatok hivatalaiban, a gyárak üzemeiben, valamint a kereskedésekben nem kötelező a munkaszünet. A közhivatalokban a munka csak szerdán délután veszi kezdetét.

— **Meghalt Lobkovitz herceg.** Prágából jelentik: Lobkovitz Zdenkó herceg, volt altábornagy, az osztrák aranygyapjas rend birtokosa, titkos tanácsos, kamarás ma 75 éves korában elhunyt.

— **A tengerbe ugrott két sikkasztó egy gőzről.** Boulogne sur Merből jelentik: A Northam nevű német gőzös vasárnap délután futott ki a kikötőből. Alig, hogy a gőzös elhagyta a kikötőt, a fedélzeten izgalmas jelenetek játszódtak le. A hajó két utasa, egy német és egy angol fiatalember mentőövvel a vízbe vetették magukat. A kapitány azonnal szikratávíratot küldött a párisi és londoni rendőrhatalóságoknak, hogy a két fiatalembernek nem volt utlevél és titokban osontak a hajó fedélzetére. A hajó elindulása után azonban észrevették őket. A fiatalembereknél nagyobb pénzösszeg volt és valószínűnek látszik, hogy a pénzhez meg nem engedett módon jutottak. A kikötő partvidékét most erősen figyelik, hogy a szökevényeket partrajutásuk után elfoghassák. A Northam folytatta útját Bréma felé.

— **Kiutasították Angliából Verebes Ernőt.** Londonból jelentik: Verebes Ernő magyar filmszínész, akinek még a Hitler-uralom elején kellett távoznia Berlinből, az angol fővárosba ment, ahol a Hipodrom színházban egy operett főszerepét játszotta. A magyar színész három hónapig keresztil szerepelt Londonban, amikor szombaton váratlanul végzést kézbesítettek neki, amelyben közölték, hogy rövid időn belül el kell hagynia Angliát. A kiutasítás igen kellemetlenül érintette Verebes Ernőt, akinek az a szándéka, hogy Amerikába utazik.

— **Koszorúmegváltás.** Fuchs Ignác elhunyt a alkalomával az Aradmegyei Takarékpénztár koszorúmegváltás címén 500 lejt adományozott a Zsidó Szeretetháznak, ezenkívül 500 lejt adott a Polgári Jótékony Nőegylet által fenntartott Öreg Nők Otthonának.

Amerikában élő hozzátartozóit felkutatja

(Észak, Közép, Délamerika) jelenlegi viszonyairól pontosan informálja, amerikai örökségi ügyekben eljár, ottani követelések behajtását, s minden egyéb megbízást vállal az

OFRA-iroda

Arad, Str. Alexandri (Salacz-ucca) No. 5. 2939

— **Német győzelem a budapesti uszóversenyen.** Budapestről jelentik: A magyar-német uszómérkőzés mai, második napján az 1500 méteres gyorsuszás lebonyolítása német győzelmet hozott. A verseny tehát, melyet tegnap 12:12-es eredménnyel szakítottak félbe, ma 15:13-as eredményt mutat a németek javára. Az 1500 méteres gyorsuszást Daiters nyerte 21 p. 29.6 mp. idővel, míg második Gyoji lett 21 p. 49.8 mp. idővel. Gyoji az első száz méteren vezetett, ekkor azonban Daiters ragadta magához az irányítást, mindvégig ő maradt az élen és 25.30 méterrel győzött. Lengyel Árpád, akinek szintén indulnia kellett volna, jobbnak látta, ha visszalép.

Építkezők figyelmébe !!
Husz százalékos árleszállítás !!
Az Arad-Brádi r.-t. téglagyára
mészhomok tégláját
ezrenként 1000.-- Lejért
hozza forgalomba.

Megrendelések: **Arad-Brádi r.-t.-nál, vagy Barzava mészgyár és ker. R. T. Arad, Bul. Reg. Ferd. 6. Telefon 9-18. 2721**

— **Billér Irént elválasztották férjétől.** New-Yorkból jelentik: Biller Irén, a népszerű pesti primadonna három év előtt férjhez ment Fengel Sámuel newyorki élelmiszerkereskedőhöz, aki ellen nemrégiben egy amerikai válóper-speciálista utján válókeresetet nyújtott be. A válóper azon a címen indult meg, hogy Fengel Sámuel a magyar primadonnát görombasággal illette, állandóan tetlegességgel fenyegette s a legjelentősebb anyagi gondoskodást is megtagadta tőle, sőt, mikor legutóbb beteg volt, teljesen elhagyta. Miután Amerikában nincs olyan törvényszék, amely ilyen indokok alapján ne mondaná ki a válást az asszony javára, ez a válóper is Biller Irén teljes győzelmével végződött. A házasságot a férfi bebizonyított, sorozatos hibái miatt felbontották és az élelmiszerkereskedőt hetenkénti végrehajtás terhe alatt arra kötelezték, hogy heti 75 dollárt fizessen tartásdíjképpen.

NINCSEN OTTAN POLOSKA,
AHOL LOVAS KIIRTJA

Cím: Színházi-büfé, színház hátsó bejáratával szemben.

Bírsággal súlyosított aradi cserkészüdvözetek

Ma budapesti képeslevelezőlapot hozott a posta szerkesztőségünkbe. A levelezőlap írója, egy aradi cserkész arra kéri az Aradi Közlönyt, hogy tolmácsolja ismerőseinek az aradi cserkészek sajnálkozását afelett, hogy egész csomag levelezőlapot tettek postára, de nem tudták pontosan a kötelező portózási értékét. Ha tehát hiányos portóval és megfelelő bírsággal súlyosbítták a kapják meg a gödöllői, budapesti üdvözlőlevelet, bocsássák meg ez egyszer aradi cserkészmérőseik tájékozatlanságát...

FREIMANN JOZSEF

festmények és képerket fizető
(az új Bing-házban) 2921

MA MEGNYILT.

— **Házasság.** Reissfeld Baby urileány és dr. Nedelcu Miklós városi főügyész, augusztus 16-ikán, szerdán este 7 órakor tartják esküvőjüket a városi anyakönyvi hivatalban. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Fel a katolikus nagygyűlésre, Bécsbe!** A Bécsben tartandó katolikus napokra Aradról és Temesvárról indulnak nagy társascsoporthoz kényelmes különvonattal. Az indulás szeptember 7-én lesz. A program szerint Budapesten fél napi tartózkodás van előirányozva. Este továbbindulás Bécsbe. Bécsben 5 napi tartózkodás, mely idő a résztvevők szabad rendelkezésére áll, 9-én tetszés szerint kirándulás Mária-Zellbe. A résztvevők kívánságára a rendezőbizottság gondoskodik szállodáról és teljes ellátásról, elsőrendű szállodákban, intézetekben és zárdákban. A vasúti jegy ára oda és vissza gyorsvonattal 1400 lej, kollektív utlevél és vizumok 650 lej. Bővebb információkat ad az Aradi Közlöny utazási osztálya. Telefon: 151.

Veszedelemes besurranó tolvajok garázdálkodnak Aradon

Előkelő vállalatok alkalmazottjainak adják ki magukat

Két nap óta veszedelemes besurranó tolvajok garázdálkodnak Aradon, akik érdekes trükkkel járnak végig a házakat. A besurranó tolvajok becsöngetnek a lakásokba. Ha nem jelentkezik senki sem, ők tudják, hogy a lakók nincsenek otthon és nyugodtan működhetnek. Ha ajtót nyitnak nekik, akkor közlik, hogy valamelyik aradi cégtől hoztak levelet. Mindig ismert aradi nagyvállalatokat említenek. Rendszerint cseléd nyit ajtót, aki az előszobába vezeti a „vállalati alkalmazottat”, majd a családnak jelenti a látogató kilétét. Ezt az alkalmat használják fel a tolvajok, akik pár perc alatt, minden elmozdítható tárgyat magukkal visznek. Mire a cselédleány visszajött, sem a látogatót, sem az előszobában tartott tárgyakat nem találta. Több helyen azonban nem engedték be a tolvajokat, akiknek az ajtó előtt kellett volna várniuk, míg a cselédleány visszatér. Mire azonban a leány visszatért, a „vállalati alkalmazott”-nak hült helye volt.

Ma 12-14 feljelentés futott be hasonló ügyekből a rendőrségre. A felkeresett aradi urak, miután nem találtak ajtójuk előtt senkit, a megnevezett cégnél érdeklődtek, miért keresték őket. Így derült ki azután, hogy a cég egyáltalán nem kerestette a feljelentőket. Orzeanu törvényszéki főelnök volt ma az első feljelentő. Őt egy lapvállalat megbízásából keresték. A későbbre visszarendelt fiatalember, akinek pontos személyleírása már a rendőrségen van, nem jelentkezett többé és a törvényszéki főelnök jelentést tett az esetről a ncu Traian rendőrigazgatónál, aki megindította a vizsgálatot. Vágvölgyi Lajos dr. főrabbinál is jártak hasonló trükkkel.

Friedmann Imréné okl. tan. értesíti az érdeklődő szülőket, hogy román-német-óvodájában a **beiratások aug. 15-én megkezdődtek.** Piafa Avram Iancu 16., I. em. 2903

— **Meggyilkolták a volt albán miniszterelnököt.** Tiranából jelentik: Pricsin Hasszen bey volt albán miniszterelnököt egy régi ellensége, Husszen Cselio hét revolverlövessel meggyilkolta. A gyilkosság oka vérbosszu, mivel a volt miniszterelnök annak idején Husszen Cselio több testvérét kivégeztette.

Az ismeretlen vendég

Sajtóbemutató a Central-moziban

Szöke Szakáll neve már előre is biztosított arra, hogy egy vigjátékból, amely az ő főszereplésével fut, nem hiányzanak a sziporkázó ötletek, a kacagtató helyzetkomikumok és a derűs, vidám jelenetek. „Az ismeretlen vendég” az a vigjáték, amelyikre bátran rá lehet mondani, hogy elejétől végig mulattató és szórakoztató nyári műsordarab. A cselekmény kedves, változatos és gördülékeny, telve könnyed humorral és lebilincselő jelenetekkel. Lucie English, a vidéki kereskedő egyetlen leánya, aki szobaleány egy fiatal házaspárnál, értesíti apját, hogy férjhez ment s a levelezőlapon, amelyen írja, hogy szép villában lakik, gazdájának fővárosi villája látható. Megőrül az öreg vidéki kereskedő, hogy leánya ilyen nagyszerűen ment férjhez s fogja magát és fejrándul a fővárosba leányához. A villa tulajdonosai week-enden vannak, így Lucie könnyen kiadhatja magát nagyságának, hogy apját ne ábrándítsa ki. Ebből származik aztán a bonyodalom, amely ötletes befejezéshez viszi a filmet. Szöke Szakáll a vidéki kereskedő figuráját angyalian naiv, ebajoló humorával teszi felejthetlenné. Lucie English, Hans Brausewetter, Senta Söneland és Oscar Sima a többi szerepekben kifogástalanok. E. W. E. m o a rendezést látta el a tőle megszokott ötletességgel.

Autobusz- és teherautó-tulajdonosok!

Kelly

autószaküzlet Arad,
Str. Alexandri (Salacz-u.) 5.

„Englebert”

32x6 er
L

— Borzalmas apagyilkosság Kolozsváron. Kolozsvárról jelentik: Borzalmas apagyilkosság történt vasárnap délután Kolozsvár egyik külvárosában. Todorean Tódor 65 éves földművest, akinek az utóbbi időben pénzügyi okokból kifolyólag nézeteltérése volt fiaival, Gavril nevű 23 éves fia verekedés közben megölte. Vasárnap délután apa és fia között szökváltás keletkezett, amely verekedéssé fajult. Az apa ekkor botot ragadott, fia pedig egy fejszével oly szerencsétlen módon vágta homlokra az idős Todoreant, hogy az pillanatok alatt kiszenvedett. A gyilkos fia a kerten át igyekezett menekülni, a szomszédok azonban a rendőrség segítségével üldözőbe vették és izgalmas hajza után az egyik gyümölcsösben elfogták. A kihallgatás alkalmával kiderült, hogy a verekedést nem Todorean Gavril, hanem annak József nevű öccse kezdeményezte. A rendőrség Todorean Józsefet is őrizetbe vette.

— Kalászszenvelési ünnepség Ujaradon. Hangulatos „kéve-bemutató” ünnepélyt rendezett vasárnap Ujaradon a svábság. Az ujaradi Szent Háromság szobor előtt felállított sátorban zenészművel kezdődött az ünnepély, amely után a zöldsapkás ifjú földművesek felvonulása következett, főként a Jugendverein agilis elnökevei, Teichert Ferencel. A fiatalemberek csoportját husz. sváb népviseletbe öltözött leány csapata követte, majd pedig az ünnepély legérdekesebb látványossága: a gazdaság különböző szerszámjainak és gépeinek egyes csoportosításában történt bemutatása következett. Végül is Dietrich segédlelkész elvégezte a kalászszenvelést, majd pedig az ifjusági Egyesületben műsoros táncestélyt rendeztek.

— Egyre fokozódó érdeklődés nyilvánul meg az iránt az ország társasutazás iránt, amelyet a Fekete-tenger csodás partvidékére rendez a Movila Tekirghiol Rt. fűrdővállalat. A román Riviera tengeri fűrdőhelye egyike Európa legszebb, legfestőibb fekvésű tengeri fűrdőjének és a Movila Tekirghiol Rt. kirándulása azt célozza, hogy Erdélyben is megismerjék ezt a gyógyító hatása és páratlan szépségéről híres tengerpartot. Azok, akik már ma indulnak Aradról, három napot tölthetnek Bucurestiben, hét napot pedig a „Carmen Sylvia” nevű tengeri fűrdőhelyen. A költségek mindössze 1900 lejt tesznek ki. A társasutazás résztvevőinek a CFR 50 százalékos kedvezményt biztosít, így az utat Bucurestibe és vissza fél áron tehetik meg az utasok. Ezenkívül mindent a Movila Tekirghiol Rt. fedez az 1990 lejes részvételi díjból. A társasutazás résztvevői hét nap múlva, augusztus 26-án térnek vissza Bucurestin keresztül Aradra. A társasutazásra az Aradi Közlöny kiadóhivatalában lehet jelentkezni.

— Megdöbbentő szerencsétlenség a Pruton. Dorohóból jelentik: Megdöbbentő szerencsétlenség történt vasárnap délután a Pruton, Serafin Julia fiatal leány három társával csónakázni indult a folyóra, később azonban vihar keletkezett, a szél felborította a csónakot, amelynek mind a négy utasa a Prutba fulladt.

— A román osztálysorsjáték megváltoztatta nyereménytervezetét. Az Aradi Általános Takarékpénztár, az állami sorsjáték főelárusítója közli velünk: A román állami sorsjáték főelárusítója a múlt hónapban Bucurestiben konferenciát tartottak, amelyen egyöntetűen kifejezésre jutott az a kívánság, hogy az osztálysorsjáték nyeremény-tervét a sorsjegy-tulajdonosokra nézve kedvezőbbé kell tenni. Az osztálysorsjáték igazgatósága ennek a kívánságnak eleget tett és amint azt velünk hivatalosan tudatja, az eddigi nyeremény-tervezet a következőkben változik: Ezentul minden osztályban azaz minden hónapban egy-egy, egymillió főnyeremény lesz, a háromszázezer, egyszázezer, ötvénezer és több kisebb nyeremények mellett. Az ötödik osztályban a nagyobb nyeremények száma több, mint a kétszeresére emelkedett. Így például az eddigi öt darab egyszázezer lejes nyeremény helyett tizenhét darab egyszázezer lejes nyeremény lesz. Az ötmillió főnyeremény kivül, az ötödik osztályban kisorsolt ötmillió jutalom ezután öt egymillió jutalomra oszlik, de bizonyos esetben mégis lehetővé válik, hogy valaki az ötmillió főnyereménnyel együtt tíz milliót nyerjen. Az előnyösen megváltoztatott nyeremény-tervezet teljes egészében az Aradi Általános Takarékpénztárnál megtekinthető.

H. SZIKLAY GIZI, táncosnő, Str. Cereetasilor 7. (Szt.-Pál-uca)

tánciskoláját szeptember 4-én, hétfőn este megnyitja kezdők és haladók részére.

Előzetes felvilágosítás ugyanott. Délutáni gyermek- és diákkolonok. Magánórák és magánóra a szalontáncok legújabb változataiból. Figyelem! Balett- és torna-táncok, ritmika és művész táncok tanítása egyénileg és csoportokban.

Pályázati hirdetmény. A Goldschmidt-Bankház R. T. Arad-Oradea pályázatot hirdet ötletes és elmés reklámversekre és jelmondatokra.

A pályázat tárgya: a vers vagy jelmondat szövegének a sorsjegyeladással kell összefüggésben lennie. A szövegbe beleszöhető az is, hogy a Goldschmidt Bankháznál nyerték az első játszma ötmillió prémiumát. A vers maximum négy sor hosszú, a jelmondat egysoros is lehet. A szöveg román, magyar, vagy német nyelven írható. A befutó versek a lapokban megjelennek. A benyújtás határideje: 1933. október hatodika. Benyújtandó a Goldschmidt Bankház irodájában, vagy az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

DIJAK:

I. díj Lei 1000.— azaz egy darab I. oszt. feles sorsjegy és 500 lej készpénz.

II. díj Lei 500.— azaz egy darab I. oszt. negyedes sorsjegy és 250.— lej készpénz.

III. díj. Egy darab nyolcados sorsjegy.

IV. díj. A Goldschmidt borpincészet legfinomabb boraiból 5 üveggel.

A pályázatokat egy 5—7 tagból álló zsüri bírálja felül. A zsüritagok nevei egyelőre titokban maradnak.

A vers vagy jelmondat legfőbb kelléke, hogy az fiúbemászó, megkapó és nehezen elfelejthető legyen.

Együttel közöljük, hogy a Goldschmidt Bankház korábban meghirdetett PLAKÁTPÁLYÁZATÁNAK határideje 1933. augusztus 31.

A pályázat feltételei megtekinthetők a Goldschmidt Bankház Rt. Arad, Str. Eminescu 4. alatti irodájában.

Ellopták „Hitler fejét” a budapesti plasztikumból

Budapestről jelentik: Érdekes szenzációja van a pesti vurstlinak. Nem kisebb dologról van szó ugyanis, mint arról, hogy Hitler birodalmi kancellár „fejét” ismeretlen tettes ellopta.

A ligeti Plasztikonban szép sorjában állnak egymás mellett nevezetes politikusok, fejedelmek, akik számottevő tényezői az európai politikának. Az egyik galériában a pápa, Mussolini és közvetlen mögöttük Hitler áll. Ennek a csoportozatnak mostanában sok bámulója akad.

Az utóbbi napokban különös események történtek. Az egyik napon, mikor bezárták a Plasztikont és a takarítási munkálatokat végezték, Hitler csodálatosképpen nem nézett szembe a közönséggel. Mintha méregből hátat fordított volna mindenkinék, csak később derült ki, hogy valaki tréfából megfordította a fejét. Tegnapi este ismét megmagyarázhatatlan dolog történt Hitler szobrával kapcsolatban. Valaki ellopta a kancellár viaszfejét.

Az elcsent tárgy nem képvisel nagyobb értéket, szobai dísz tárgynak sem alkalmas, nem tudni, mi okból lophatták el Hitler „fejét”.

Új féltáru kedvezmény Budapestre

vizumnélküli utazással augusztus 19-ig.
Igazolványok: SANDOR menetjegyirodában

— Ma, augusztus 15-én nyitja meg Freimann József, az ismert képereskedő és képeretgyáros az új Bing-házban szalonját, ahol egyben a legnevesebb külföldi festők műveiből állandó kiállítást rendez. A tárlaton a magyar és más nemzetiségű festők színe-java képviselteti magát, úgy, hogy annak nivója valóban meg fogja haladni a vidéki kereteket. A nagyértékű festmények árait Freimann József a mai gazdasági viszonyoknak megfelelően állapította meg. A művészi kivitelű képereteket Freimann József fia készítette művészi ízléssel és fejlett szakudással.

— Bucsú Ujmiklakán. Vasárnap, 20-án tartják az ujmiklakai római katolikus templombucsut. A templombucsurra — mint minden esztendőben — sokan fognak Aradról is kimenni Ujmiklakára, ahol szép ünnepségek keretében tartják meg a templombucsut. Az ünnepi szertartást Ma-neuvre Péter glogováci esperes-plébános végzi.

— Bridge-hírek. Augusztus 17-én, a csütörtöki bridgeszövetségi estét a marosparti Neptun (Kongó) vendéglőben társasvacsorával kapcsolják össze. Természetesen azonban a vacsora után érkező vendégek szórakozásáról is gondoskodnak. A vacsora ára 25 lej személyenként s azon nemcsak a Bridgeszövetség tagjai, hanem vendégek is résztvehetnek.

— Rendőrségi hírek. Adoc János közrendőr ma előállította a rendőrségre Kovács Margitot, aki Krausz Vilmos üzletéből fehérműtől lopott el. Ma előállították Hegen Pál és Zámbo István fiatalembereket, akik ellen az a vád merült fel, hogy csónakot loptak Zsigmondházaról. — Horváth János Str. Iosif Vulcan 8. szám alatti lakos tegnap részeg állapotban hangos botrányt okozott a főtéren. Többet próbálták lecsitítani, ez azonban nem sikerült, Stan közrendőr is csendre szólította fel, majd amikor ez sem használt, elő akarta állítani a központi ügyeletre. Horváth verekedni kezdett a rendőrrel, kést rántott, azonban sikerült megfékezni s előállítani a rendőrségre. Az eljárás hatóság elleni erőszak címén indult meg Horváth ellen. — Előállították Trapp Róza ismert tolvajmót, aki különféle holmikat lopott. A fenti ügyekben az aradi rendőrség megindította a vizsgálatot.

— Zárandoklat Máriaradnára. Az aradi Szent Ferenc III. rendje vasárnap délután gyűlést tartott, amelynek keretében megbeszéltek, hogy a Rózsafüzértársulattal karöltve vasárnap, 20-án zárandoklatot rendeznek Arad megye messze földön híres kegyhelyére: Máriaradnára. A zárandoklatot Mahig Berard minorita hittanár, a III. Rend lelki igazgatója vezeti. A zárandoklatot csak abban az esetben tartják meg, ha megfelelő számú résztvevő jelentkezik. Jelentkezni a Minorita-palotában levő egyházi műkereskedésben lehet, szombat este 8 óráig.

— Az Aradi Nyugdíjasok Közös Segélyző Egyesületének hivatalos közleménye. Közöljük, hogy a CFR központi pénztáránál az augusztus havi nyugdíjak kifizetése a következő sorrendben fog eszközöltetni: Kedden, azaz 15-én a CFR- és volt MÁV-nyugdíjasok, szerdán, azaz 16-án a volt ACSEV-nyugdíjasok. Azok a nyugdíjasok pedig, akik bármily okból nyugdíjukat a kitűzött időben fel nem vehették, azok csütörtökön, azaz 17-én lesznek kifizetve. A fizetés kedden reggel 8-tól délután 3-ig, szerdán reggel 8-tól este 6-ig, csütörtökön reggel 8-tól déli 12-ig fog eszközöltetni. Azok nyugdíja, akik a kitűzött időben nem jelentkeznek, hátralékba vétetik és kifizethető már nem lesz. Elnökség.

Szerkesztői üzenet

M. P. Arad. Úgyesesen megírt szubjektív cikke a jamboree-ről számunkra már nem aktuális, amennyiben a benne foglaltak különböző cikkeinkben már napokkal ezelőtt megjelentek. Kivételesen megőriztük kéziratát, amelynek valamelyik hetilap bizonyára örülni fog: délelőtti órákban főkiadóhivatalunkban nevére szóló borítékban átvehető.

URANIA HANGOS MOZGÓSZÍNHÁZ. **KELLEMS, TERMÉSZETES HÜVÖS TÖRÉM.**

MA, KEDDEN 5, negyed 8 és fél 10 órakor: Közkívánatra prolongálva. Visszavonhatatlanul utóljára. Maureen O'Sullivan és El Brendel felédhetetlen alakítása. — Jókai—Wells:

A jövő század regénye

JÖN: MONA LISA ELRABLÁSA, Bolváry rendezése. Stolz muzsikája. — Wally Forst, Trude von Molo, Fritz Grünbaum, Anton Pointner, Roda Roda, Paul Kemp. — HELYÁRAK: 8, 10 és 15 lej. 3 órakor 6 és 10 lej.

Érettségi találkozó Aradon

Az aradi katolikus gimnázium tíz évvel ezelőtt érettségizett volt növendékeinek hangulatos találkozója

Az aradi katolikus gimnázium 1923-ban érettségizett növendékei találkoztak vasárnap este, hogy felelevenítsék maguk között a felejtetelen diák-emlékeket, amelyek most tíz év múltán összelózzák őket bensőséges hangulatban eltöltött néhány órára... Már szombat este előzetes megbeszélést folytattak a tíz év előtt érettségizett fiatal emberek a Dácia-kávéház különtermében. Ezen az összejövetelen megbeszéltek az érettségi találkozó programját, amely vasárnap reggel 9 órakor kezdődött. Az érettségi találkozó résztvevői a Minorita-templomban gyűltek össze, ahol szentmisét hallgattak, majd dr. Wild Endre a Minorita Kulturház igazgatója átkalauzolta őket a kulturházba és megmutatta annak nevezetességeit, végül pedig a találkozó vajamennyi résztvevője beleírta nevét a Minorita Kulturház aranykönyvébe.

A Minorita Kulturházból a katolikus gimnáziumba mentek a találkozóon megjelent egykori növendékek tanáraik: Fischer Aladár igazgató, dr. Berthe Nándor, Kara Győző és Striffler Ferenc vezetésével. A gimnázium nagytermében bensőséges ünnepség folyt le. Az 1923-ban érettségizett növendékek nevében Gruber László üdvözölte az igazgatót, valamint a tanári kart. Az őszinte hangú üdvözlőbeszédre Fischer igazgató komoly, mélyen átértzett szavakkal válaszolt.

Az érettségi találkozóon megjelentek az 1923-ban érettségizett növendékek közül: Csejka József gyógyszerész, Dekker Ödön banktisztviselő, Dénes Géza banktisztviselő, Fenchel László kereskedő, Ferenczi Vilmos magántisztviselő, Frenkel Gyula kereskedő, Gombos Zoltán gyógyszerész (Budapest), Gruber László magántisztviselő, dr. Gyórfy Iván klinikai tanársegéd (Budapest), dr. Hady László nőgyógyász (Szeged), Hilier Emil vegyész-mérnök, Koltzander Ernő fakereskedő, Kolombán Pál tisztviselő, Leopold József textilmérnök, Muzsaj Sándor magántisztviselő, Pataky József kereskedő. Negyvenöt növendék közül tizenkilenc jelent meg az érettségi találkozóon, azonban igen sokan táviratilag, vagy levélben mentették ki magukat. Budapestről: Adelman László dr., Timár Lajos, dr. Kenderessy Nándor, Hehs Béla, dr. Issekutz Kálmán, dr. Maly Béla és még többen küldtek üdvözlőt az érettségi találkozón összegyűlt tanároknak és kollégáknak, míg dr. Mezgy György, Adler Béla, Bartha Zoltán Párisból üdvözölték a találkozó résztvevőit.

A katolikus gimnázium szerárának és termeinek megtekintése után az érettségi találkozón megjelent növendékek Striffler Ferenc tanárral együtt kimentek a fejsőmenetöbe, ahol megkoszorúzták időközben elhunyt diákársuk Szomorú Mihály sírját. A sírnál Dekker Ödön mondott meghatározó beszédet. A temetőből az Iparos Otthonba mentek s itt közös villásreggelin vettek részt, amely déli 1 óráig tartott. Délután a programm csekély módosítást szenvedett, a mennyiben ahelyett, hogy mint előre megállapították, a strandra mennek volna ki, résztvettek a Corso-mozi 5 órakor kezdődő előadásán, majd este 9 órakor Hady Antal, dr. Hady László édesapjának lakásán gyűltek össze társasvacsorára. A vendégszerető házigazda minden jóval elhalmozta az érettségi találkozó résztvevőit: a tanárokkal és volt diákokkal egyaránt, akik valamennyien a legkitünőbb hangulatban voltak együtt a kora reggeli órákig. A banketten részt vettek a Hady-család tagjai is: Hady Antal és neje, valamint dr. Somogyi Miklós és neje. Szellemes, hangulatos pohárköszöntők hangzóttak el az éjszaka folyamán: így dr. Gyórfy Iván a tanári kart köszöntötte fel, Frankel Gyula szintén volt tanáraitra emelte poharát, míg Dekker Ödön a jövő generációról beszélt. Fischer Aladár igazgató, Striffler Ferenc, Kara Győző és Berthe Nándor tanárok is kedélyes pohárköszöntőket mondtak. Az érettségi találkozó résztvevői elhatározták, hogy a legközelebbi találkozásukat öt év múlva, 1938-ban tartják meg az aradi katolikus gimnáziumban.

Hat betörés történt vasárnap Aradon

Szorgalmasan dolgoztak a betörők. — Kifosztották a gáji katolikus templomot

Vasárnap szokatlanul sok dolga akadt az aradi rendőrségnek. Egymásután jelentek meg a károsultak az inspekciózó rendőrtisztviselő előtt és emeltek panaszt ismételt betörők ellen, akik álkulccsal, vagy az ablakon keresztül hatoltak be lakásukba és minden elmozdítható tárgyat elloptak.

Sorrendben az első feljelentő Hanga Deme-ter Calea Aurel Vlaicu ut 100. szám alatti lakos. Hanga Deme-ter elmondotta, hogy lakásának egyik szobájában tartózkodott családjával és ezalatt az idő alatt a másik szobában, mely közvetlenül mellette fekszik és melynek ablakai nyitva voltak, betörők jártak. Az uccaránéző ablakokon jutottak be a szobába és onnan észrevétlenül távoztak el. Összezsomagoltak minden látható tárgyat, úgyhogy a kár meghaladja a 15 ezer lejt. A következő feljelentő Gavrilovics János Str. Colonel Pirici 5. szám alatti lakos. Itt álkulccsal dolgoztak a betörők és 3000 lej értékű ékszert zsákmányoltak. — Medve István, aki a Capul Lepedeien lakik, 2500 lejes lopás miatt tett feljelentést. Az ő lakásának ablakát egész egyszerűen betörték a betörők s így jutottak a szobába. Ékszeren kívül más nem érdekeltte őket, mert ruhaneműt sem vittek el. Veres Szvetozár str. Fabriciei 24. szám alatti lakos lakásába szintén a nyitvahagyott ablakon keresztül jutottak be. A zsákmány 4000 lej értékű különféle ingóság volt. Hajnal Mórné Str. Romul Veliciu ucca 17. szám alatti lakos pincéjét látogatták meg az ismeretlen tetesek. Ugyszólván teljesen kiürítették a pincét. A kár összege meghaladja a 2500 lejt.

A tegnapi nap utolsó betörését Szabadi Anna Astra-gyári büfféjében követték el. Itt a betörőknek főleg élelmiszer volt a zsákmányuk. A kár összege nem ismeretes.

Hétfőn, a késő esti órákban jelentették az aradi rendőrségnek, hogy a gáji templomban is jártak betörők. Az egyik kis ablakot feszítették fel és így jutottak a templomba. Az összes perselyeket felnyitották. Még nem állapították meg, volt-e a perselyben pénz, de ez valószínű mert a vasárnapi ájtatosságok után csak néhány nap múlva ürítik ki a perselyeket. Érdekes, hogy a betörők ugyilátszik végigjárták az összes aradi templomokat. A református templomnál kezdtek, néhány napra rá a szerb templomot látogatták meg, majd pedig az ortodox zsidó és Mosóczy-telepi katolikus templom

Egy millió lejt sikkasztott és a Rivierára szökött a Banca de Credit Romana ügyésze

A bucaresti-i pénzügyigazgatóság pénztárnoka segítette elő a sikkasztást

Bucurestiből jelentik: A Banca de Credit Romana bucaresti-i központjában hatalmas sikkasztásnak jöttek nyomára. Megállapítást nyert ugyanis, hogy

az intézet ügyésze, Constantin Nicolau több mint egymillió lejt sikkasztott el, majd nyomtalanul eltűnt.

A hatóságok nyomban bevezették a nyomozást a sikkasztó ügyvéd kézrekerítésére, de az eddigi jelek szerint Constantin Nicolau külföldre szökött.

A bevezetett vizsgálat megállapította azt is, hogy a bank ügyésze nem egyedül követte el a sikkasztást, hanem abban segítségére volt a bucaresti-i pénzügyigazgatóság pénztárnoka is. Az egymillió lejt ugyanis az intézet ügyésze adóba kellett volna hogy befizesse, de ehelyett összejátszott Cézár Dimitrievici pénzügyigazgatósági pénztárnokkal, aki bizonyos összegek fejében fiktív nyugtát adott át az ügyvédnek az egymillió lejről, amelyen úgy szerepelt, mintha az egymillió be lett volna fizetve a pénzügyigazgatósághoz. Az ilfovi ügyészség a jelentés beérkezése után körözölevelet bocsájtott ki a hűtlen ügyvéd ellen, de amint a rendőri jelentésekből kiténik, valószínű, hogy a Rivierán nyaral a bankügyész az elsikkasztott millióból.

perselyeit törék fel. A betöréseket egy társaság követhette el, mert mindenütt egyformán dolgoztak. Sehol semmi nyom nem maradt utánuk, ami azt igazolja, hogy óvatos és ruinírozott betörők és valószínűleg gummitűvel dolgoztak. A gáji templom ügyében Szabó komisár, a kerület-kapitánya indított nyomozást, de a bünygyi osztály néhány detektívje is megjelent, mert le akarják leplezni a hónapok óta dolgozó templomrablókat. A többi ügyekbe maga Iancu Traian, a bünygyi osztály főnöke vette kezébe a nyomozást, így megvan minden garancia arra, hogy a veszedelmes betörők kézrekerülnek.

Felszentelték a Mosóczy-telepi katolikus templom keresztjét

Wild Endre dr. szent ereklyét hozott Rómából a templomnak — A Mosóczy-telepi katolikusoknak bensőséges ünnepe

Bensőséges ünnepe volt vasárnap délután a Mosóczy-telepi katolikusoknak. A Mosóczy-telepi római katolikus templomban vasárnap délután 4 órakor tartották meg az éniülő templomtorony keresztjének felszentelését. Már négy óra előtt autók, kocsikon érkeztek a keresztzentelés ünnepségének résztvevői a város belterületéről és a Mosóczy-telepi katolikusok teljes számban bevonult a templomba, amely zsufolásig megtelt a hívekkel.

Délután a 4 órai litánia után kezdetét vette a keresztzentelés szertartása. A minorita-rend részéről megjelentek a szertartáson: dr. Pazsity Bonaventura rendfőnök, dr. Wild Endre, dr. Gruber Ernő, Iványi Kázmér és Kardosonvi István. A szertartást dr. Wild Endre celebrálta, majd a ceremónia befejezése után rendkívül hatásos beszédet mondott az egybegyűlt hívek előtt. Dr. Wild a kereszt jelentőségéről beszélt és a Mosóczy-telepi katolikusok örömteli meglepetésére bejelentette, hogy Rómából ereklyét hozott magával a Mosóczy-telepi templom részére s ezt a Krisztus keresztjéből származó ereklyét a keresztben fogják elhelyezni. A híveket annyira meghatotta ez a rendkívüli adomány, hogy sokan sirtak az örömtől, amikor dr. Wild elhelyezte az ereklyét a felszentelt keresztben. A szertartás alatt a Mosóczy-telepi vegyeskar énekével emelte annak áhitatos hangulatát.

A szertartás után a hívek kivonultak a templom előtti tere és az aranyozott, fehér rózsákkal feldisített keresztet csiga segítségével felhúzták az épülő torony tetejére. Ezt az ünnepi aktust fehérruhás szivgárdista kisleányok végezték el a téren tolongó tömeg örömköltésai közepette. A nézőközönség szokás szerint éltette a királyt, majd a napát, dr. Pacha Ágoston püspököt és dr. Lakatos Ottó plébánost éljeneztek. Az ünnepség folytatódott a Katolikus Kör kerthelyiségében, ahol izlésesen feldisített asztalok között nagyszírién sikerült, hangulatos kertiünnepélyt rendezett a templomépitő-bizottság a Katolikus Kör vezetőségével karöltve.

A teljes díszbe öltözött szivgárdisták sora között vonult be a közönség a Katolikus Kör kerthelyiségébe, ahol Effler József a Szivgárda nevében köszöntötte dr. Pazsity Bonaventura rendfőnököt. Dr. Pazsity szívből fakadó, szeretetteljes szavakkal válaszolt az üdvözlésre és a Mosóczy-telepi hívekhez intézte szavait. Tordai Miklós szivgárdista dr. Wild Endrét üdvözölte, majd kezdetét vette a kitézőn megrendezett kertiünnepély, amely a késő esti órákban ért véget. Külön elismerés illeti özv. Hamar Józsefnét, akinek nemes gesztusa hozta létre ezt az emlékezetes ünnepséget. A uriaszony ajándékozta ugyanis a templomépitő-bizottságnak a felszentelt kereszt minden elismerés megilleti. rendezésében oroszlanrészt. Milov Pálné, aki Iványi Szivgárdistákra is felügyel.

A magyar futacsapatok sikeresen szerepeltek

A Ferencváros és Hungária győzött, a III. kerület csak fél sikert ért el.

Budapestről jelentik, hogy a turázó magyar futacsapatok ma szép eredményt értek el. A Ferencváros szombati győzelme után, ismét diadalt aratott, a Hungária is szép győzelmet szerzett, míg a III. kerület döntetlent tudott csak elérni. A Budai vereséget szenvedett egy kitűnő válogatott együttestől. Eredmények a következők: Szombaton: Ferencváros—Boroszló válogatott 8:1 (3:0). Nyolcezer néző előtt, nagyarányú győzelmet ért el a fradi, válogatott ellenfele felett. A magyar csapatnak kitűnően ment a játék. A Budai „11” Hildesheimban az RSV 906 ellen 2:2 arányban döntetlenül végzett. A III. kerület Essenben a Sportfreunde Essen-nel szemben 3:0-as győzelmet harcolt ki. Vasárnap a Ferencváros Beuthenben játszott, ahol Felsőszilézia válogatottját 4:2 arányban verte meg. A csapat szépen játszott. A Hungária Chemnitzben játszott és győzött 4:2-re, a városi válogatott ellen. A III. kerület 5:5 arányú döntetlent ért el Gelsenkirchenben, a kerületi reprezentatívok ellen. Csupán a Budai „11” mérkőzését nem kísérte szerencse, kikaptak Bochumban 5:3 arányban.

Magyarország vízipólócsapata nagyarányú győzelmet aratott a németek ellen

Budapestről jelentik: Ma délután került sor a Császárfürdő uszodájában a magyar—német válogatott uszó- és vízipóló-mérkőzésekre. A vízipóló-mérkőzésen a magyarok nagyarányú győzelmet értek el, a nagy tudású német ellenfelük felett. Az összecsapás 3:2-es félidő után 8:3 arányú győzelemmel végződött. Az uszósámok eredményei a következők:

100 méteres gyors: 1. Csik 1 perc, 2 másodperc; 2. Fischer 1 perc 3.8 másodperc. — 200 méteres mell: 1. Siestas 2 perc 49.8 mp.; 2. Hild 2 perc 57.4 másodperc. — 400 méter: 1. Deiters 5 perc 06 másodperc; 2. Lengyel 5 perc 14 másodperc.

O Adler Tibor és Eichner Ákos, az AMTE társelnökei, vasárnap villásreggelin látták vendégül az egyesület játékos-gárdáját. Ezen az összejevetelen tárgyalták meg az elkövetkezendő szezon teendőit.

O Az újdonsült Crisana mérkőzése jól sikerült. Vasárnap mutatkozott be az aradi közönségnek az újdonsült Crisana csapat, amely kellemes benyomást keltett. Első mérkőzésén az Olimpiával játszott barátságos alapon, melyet 2:0-as félidő után, 4:2 arányban nyert meg. A z új csapat lelkes játékáért dicséretet érdemel.

O A Toldi klub kedden este 9 órakor tartja meg rendkívüli közgyűlését az Iparos Otthonban. Ezen a közgyűlésen fognak dönteni az egyesület további sorsáról.

O A Ripensla—Ujpest-mérkőzés előtt bokszmérkőzést bonyolítottak le, melynek kiírdelmei nagyon tetszettek. Dörfler győzött az aradi Krausz ellen. Tóth Nánó ellen, Gilicze III. Quitner ellen. A Schwartz—Paky-mérkőzés döntetlenül végződött.

O A kerékpárosövetség vasárnap osztályozó kerékpár-versenyt rendezett, a következő eredményekkel: 42 kilométeres főmereny: 1. Egressy (AMTE) 1 óra 24 perc 14 másodperc. 2. Post Mihály (Meteor) 1 óra 26 perc 26 másodperc. 3. Deák Lajos (Meteor) 1 óra 28 perc 27 másodperc. 4. Mái (M). 5. Renich (M). 7 induló — 30 kilométeres kezdők versenye: 1. Gelz Sándor (Meteor). 2. Ágoston István (Meteor). 3. Paradi János (M). 8 induló.

Ha óvszer — akkor legyen

„OLLA”

a világmárka.

LIPCSEI ŐSZI VÁSÁR 1933.

Kezdete augusztus 27-én.

Bővebb felvilágosítást ad:

A Lipcsei Vásárhoza Lipcse

vagy a tisztelőbeli megbízott: H. Eugen v. Angerbauer, Timişoara, I., Str. Gen. Praporescu 3., I. emelet. Tel. 70

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Két millió lejt kapnak

az aradmegyei volt magyar postatakarék-betétesek

A magyar postatakarék-betétekre vonatkozólag érkezett ma rendelet az aradi postafőnökséghez. A rendelet kimondja, hogy mindazok, akik eddig nem szolgáltatott be takarékkönyvecskéiket, nem nyújthatják be augusztus 15-ikétől kezdődőleg azokat, úgy, hogy kiesnek az igényjogosultak listájából. Aradmegyében eddig körülbelül 4 millió korona, azaz 2 millió lejt értékben szolgáltatott be magyar postatakarék-könyveket, valószínű azonban,

hogy még néhány visszamaradt, ezek viszont nem léphetnek fel többé követelésükkel, miután a postavezérigazgatóság augusztus 15-től lezárta, a magyar postatakarék ügyét, amelynek elintézését most már erősen süngetik. Valószínűnek látszik, hogy hamarosan, a jövő év elején, legkésőbb kifizetésre kerülnek a takarékbetétek a két állam között megállapított 2:1 kulcsszám arányában. Minden esetre ez a két millió lejt is élénkséget, gazdasági felindulást hozna Aradmegyében.

A Nemzeti Gazdasági és Postacsek Pénztár

felhívása az augusztus 1-én meginduló folyószámla és postacsek-forgalomra vonatkozólag

Köztudomásra hozzuk, hogy f. év augusztus 1-től kezdődőleg a Nemzeti Gazdasági és Postacsek Pénztárnál — a bucaresti-i Cassa de Depuneri si Consimnatiuni épületében balra — valamint az ország összes postahivatalaiban megindul a köz folyószámla és postacsek-forgalom.

Egy külön szolgálati osztály kapja a folyószámla megnyitáshoz szükséges csekket s ugyanezen osztály nyújtja a szükséges felvilágosításokat is ezen ügykezelésre is, vagyis ami a folyószámlákat, postacsekkeket illeti.

Felhívjuk az i. t. kereskedő, iparos, földműves és magánzó közönség figyelmét és pedig azokat, kiknek pénzügyi ügyeik vannak BUCURESTIBEN és az ország területén, hogy ezuton a legkönnyebben, dicsőn és teljes biztonságban bonyolíthatják le ezen ügyeiket, vagyis fizetéseket és inkasszókat is az ezen csekkel-forgalom után. Ugyisint a kereskedelmi társulatok, s bármely nagyobb vállalat ezuton minden körülmény között biztosíthatja fizetéseit és inkasszóit a legponosabban.

A folyószámla megnyitáshoz szükséges, valamint

az ezen közhivatal által eszközöndő más ügylet nyomtatványai a bucaresti-i Pénztárnál, valamint az ország területén az összes postahivataloknál kaphatók.

Bármely fizikai, avagy jogi személy, akinek a szerződési joga megvan: közintézmények, autonóm pénztárak, hatóságok, stb. nyithatnak folyószámlát.

Még az idegen állampolgárok is élhetnek ezen joggal, mely a törvény által biztosítva van.

A részletes utbaigazításokat, felvilágosításokat, valamint az „utbaigazítások a közönség részére” „Uj utak az ön üzletbonyolításaiban” c. alatt egy kis füzet lett nyomtatva, mely ingyen és díjmentesen áll bárkinek rendelkezésére a fenti hivatalokban.

A Nemzeti Gazdasági és Postacsek Pénztár, valamint a Postavezérigazgatóság minden intézkedést megtettek, hogy a közönség a legponosabban legyen kiszolgálva, haladéktalanul és megfelelően.

Ezen közszolgálatnak jómenetelét egy mindennapos ellenőrzés biztosítja az ország egész területén.

A NEMZETI GAZDASÁGI és POSTACSEK PÉNZTÁR.

A kánikula és nyárutó az Atlanti óceánon várakozáson felüli élvezetet nyújt.

Egy felejthetetlen utiélmenyt nyújt a 2-ik

Atlanti óceáni szigeti utazás

az „OCEANA” luxushajóval, mely szeptember 9-én indul Hamburgból. Egy körutazás a gyönyörű Madeira, Kanári, Las Palmas, Teneriffa szigetek körül teljes üdülést és zavartalan élvezetet nyújt. Kérje a szigeti utazások képes tájékoztatóját. 26 napos hajóutazás meglepő olcsó áron. 20.450 lejtől feljebb, csak I. osztályon. Jelentkezni lehet és felvilágosítással szolgál:

Hamburg—Amerika Linie S.A.R. képviselote: Künstler Utazási Iroda Arad, Bulevardul Regina Maria 24. sz.

Kereskedelmi alapra fektetik a postát

Minden községben postahivatalt, vagy ügynökséget állítanak fel

A posta vezérigazgatósága azzal a tervvel foglalkozik, hogy új osztályt létesít, amely kereskedelmi követelések, részvények és részvényszelvények értékeinek beinkasszálásával foglalkozik. Ennek a tervnek keresztülvitelével kapcsolatban Pitulescu posta és távirtdal vezérigazgató fokozni akarja a postakincstár lecsökkent jövedelmét. Az új vezérigazgató a postát közvetítő fórummá akarja kiépíteni, amely kapocs lesz a kereskedelem, az ipar és a fogyasztóközönség között. A terv szerint a postának minden egyes községben állomást vagy ügynökséget kell létesítenie, amely nemcsak az eddigi ügyekkel, hanem kiterjesztett új ágakkal foglalkozni. Sok új osztály bevezetését hozza javaslatba a vezérigazgató, akik a szemé előtt az lebeg, hogy a postát létesíteni kell és olyan szervezést kell kialakítani, amely fokozottabb munkabeosztást fogozná. Legfőként az új életre nézve akar dörkasszóra vonatkozni.

Az erdélyi fakereskedők nagygyűlést tartottak Aradon és tiltakoztak a vándor-fakereskedelem engedélyezése ellen

„Az erdélyi kereskedők ma már párna-valutában fizetik adójukat” — Megegyezés készül a móc-kérdésben

Az Erdélyi és Bánsági Fakereskedők Egyesülete rendkívüli közgyűlést tartott vasárnap az aradi Kereskedelmi és Iparkamara nagytermében, amelyen azokkal a sérelmekkel foglalkoztak, amelyek a legutóbbi időben a fakereskedőket érték. A rendkívüli közgyűlés iránt, amely egyben a fakereskedők erdélyi nagygyűlése volt, főleg a vidék részéről rendkívüli érdeklődés nyilvánult meg. A gyűlést Schlesinger Farkas elnök nyitotta meg, majd pedig Bán Vilmos főtitkár emelkedett szólásra és markáns szavakkal ismertette az erdélyi fakereskedők helyzetét. Rávilágított arra, hogy az erdélyi fakereskedőket a közelmúlt hónapokban két kormányintézkedés sújtotta. Az egyik a konverzió jelenleg érvényben levő rendszere volt, a másik pedig

a vándorfakereskedelem szabaddá tétele, illetve annak biztosítása, hogy egyes erdélyi megyék falusi lakosai a vándorfakereskedelmet minden adó vagy illeték fizetése nélkül üzemeltethessék. holott a hivatásos kereskedőket az adók és taxák mellett a legkülönbözőbb rezsiköltségek is terhelik.

— Az említett intézkedésekkel politikai szempontokból lehetőséget találtak arra, hogy megbontsák a hitelviszonyok logikáját és az ismert jogi szokásokat — mondotta Bán Vilmos. — Az ország egy rétegét mentesítették a közterhek fizetése alól, ugyanakkor pedig az erdélyi kereskedőtársadalom már nemcsak pénzzel, hanem a pénz őrzésére rendelt népszerűvel, iróasztallal és írógéppel fizet. Az erdélyi kereskedők már tiltakoztak, hogy párna-valutában fizetik adójukat.

A főtitkár kifejtette, hogy a vándorfakereskedelem szabaddá tételéről szóló intézkedés kitermeli a műmócokat és határozati javaslatot terjesztett elő, amely szerint

az erdélyi fakereskedők nagygyűlése tiltakozik a sérelmes kormányrendelet ellen, amelynek visszavonását kéri.

Ennek az akciónak a támogatására az egyesület felkéri a Kereskedelmi és Iparkamarák Országos Szövetségét, a Kereskedelmi Testületek Szövetségét, az UGIR-t és a Fatermelők Szövetségét.

A sérelmes rendelkezés ellen az erdélyi fakereskedők felelősséggel élnek a temesvári táblánál.

Egyben a vezetőség arra is javaslatot tett, hogy a CAPS-al (Autonom Erdőnézttárral) karöltve igyekezzenek gyakorlati alapon meg-

oldani ezt a kérdést. A javaslat szerint az erdélyi kereskedők a CAPS-al együtt létesítendő kereskedelmi szerv révén

felvásárolnák a mócok által piacra hozott árut

és azt arányosan osztanák el a kereskedők között. Ehhez az indítványhoz két kiegészítő indítvánnyal járult Weisz Sándor (Érmihályfalva) és Reisz Frigyes (Lippa).

A nagygyűlés ezután elfogadta a vezetőség által előterjesztett indítványokat és háromtagú bizottságot delegált Weisz Sándor, Reisz Frigyes és Bán Vilmos személyében, akik

a CAPS-al a legközelebbi jövőben megkezdik a tárgyalásokat

és akik ezeknek a megbeszéléseknek az eredményéről nyolc napon belül kötelesek jelentést tenni. Néhány jelentéktelen tárgysorozati pont után a nagygyűlés véget ért. A gyűlésen az az impresszió alakult ki, hogy sikerült olyan megoldást találni, amely mellett a mócok is jól járnak és a kereskedők érdekel sem szenvednek sérelmet. Abban az esetben ugyanis, ha a CAPS-al létrejön a megegyezés, akkor a mócok fakészletének elhelyezése eleve biztosítottnak tekinthető, a kereskedők pedig megszabadulnak az illojális versenytől, amelyet részükre a vándorfakereskedelm jelenlegi körülmények között jelent.

Breuer Józsefné, született Kohn Ella és Kertész Béla fájdalomtól le-sújtva tudatják, úgy a maguk, mint az alulirottak és az egész rokonság nevében, hogy szeretett édesanyjuk,

özv. Kohn Lipótné

folyó hó 13-ikán váratlanul elhunyt.

A megboldogultat folyó hó 15-ikén délután 6 órakor kísérik utolsó útjára, a zsidótemető halottasházából.

Béke hamvaira!

Özvegy Fuchs Ignácné, született Kohn Cecilia, Fuchs Józsefné, született Freisinger Ilus, sógornői, Fuchs Arnold, Fuchs József, testvérei.

Az Aradmegyei Takarékpénztár Igazgatósága, Felügyelőbizottsága és Tisztviselőkara mély megindulással és a legőszintébb fájdalommal jelenti, hogy az intézetnek több mint 30 éven át volt felügyelőbizottsági tagja és majd 2 évtizeden át volt Felügyelőbizottsági elnöke

FUCHS IGNÁC úr

a Neuman Testvérek Gőzmalom-, Szesz- és Élesztőgyár ipari r. t. ny. igazgatója Budapesten jobblétre szenderült.

A Megboldogult mindenkor odaadó buzgalommal és páratlan hozzáértéssel töltötte be tisztségét intézetünknel, miért is felejthetetlen emléket hálás kegyelettel fogjuk megőrizni.

Hült tetemeit f. hó 14-én helyezték Budapesten örök nyuga-

1933. augusztus 15.

4945

Manometer

és mindenféle mérőműszer készítését és javítását vállalom. Kérjen ajánlatot. 2831

Gáspár műszerész Arad

Az aradi mézeskalácsosokat eltiltolták a radnai bucsukon való árusításától

Az aradi Kereskedelmi és Iparkamarában ma a mézeskalács-sütőknek egy küldöttsége jelent meg, akik panaszt tettek ellen, hogy a radnai főszolgabírószék rendelkezést adott ki, amelynek értelmében megtiltotta nekik, hogy a bucsujárások alkalmával sátraikat állítsanak fel és süteményeiket ott eladják. A rendelet indokolása szerint a mézeskalács-sütők azért nem állíthatják fel sátraikat a bucsuk alkalmával, mert nem radnaiak. A küldöttség tagjai hangsúlyozták, hogy közülük többen is fiókot nyitottak Radnán, a törvény értelmében pedig a fiók-üzleteket éppen olyan elbánásban kell részesíteni, mint az önálló cégeket. Rávilágítottak arra is, hogy az eladási jog korlátozása különben sem tartozik a főszolgabíró hatáskörébe. A kereskedelmi tevékenység korlátozását — a házaló kereskedelmet kivéve — egyébként is csakis a vásártörvény, a céghivatali törvény vagy a kereskedelmi törvény alapján lehet elrendelni. A fentiekhez hasonló esetekre pedig ezek a törvények nem intézkednek. A mézeskalács-sütők működését a radnai hatóságok csak abban az esetben tilthatnák meg, ha Radna előjárósága vásár-szabályozó rendeletet hozna, amellyel megtiltaná, hogy más községekben a radnai hetivásáron, mint eladók megjelenjenek. Ezt a rendelkezést természetesen gazdasági motívumokkal kellene indokolni, a Kereskedelmi és Iparkamarához kellene véleményezés végett felterjeszteni, amely viszont azt a minisztériumhoz juttatná el. Mindaddig, amíg ilyen rendelkezés életbe nem lép, a mézeskalács-sütőkkel szemben sem lehet tiltó rendelkezéseket alkalmazni. Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara a panasz alapján átiratot intézett a radnai főszolgabírói hivatalhoz, melytől a sérelmes rendelet-hatályon kívül helyezését kérte, egyben pedig rávilágított arra, hogy a gondokkal küzdő kereskedőknek mit jelentenek a radnai bucsuk, amelyeknek forgalma sokszor országos vásárok forgalmával ér fel. Rávilágított az átirat arra is, hogy a rendelkezés számos iparos és kereskedő részére hatalmas károkat jelent, anélkül, hogy abból valakinek haszna volna. A mézeskalács-sütők remélik, hogy az intervenció eredményeképpen a radnai főszolgabírószék visszavonja az említett rendelkezést s így megjelenhetnek a bucsukon.

MEGJELENT!

Anyáknak

azoknak legdrágább kincsük a gyermekek egészsége nélkülözhetetlen

HÁZIORVOS

A betegségek felismerése és gyógyítása. — Modern Kozmetika

Ez a mű megtanít minden betegségre

megtanít a betegségekre

és a beteg

felismerésére, gyógyítására és ápolására is.

Minden betegség leírásához ábrákat is ad, úgy, hogy a család egészségének megtartása és helyreállítása tekintetében ez az orvosi mű minden anyának nélkülözhetetlen segédeszköze lesz.

A tekintélyes terjedelmű könyv ára 80.— lej. Megrendelhető az

Aradi Közlöny kiadójában, valamint az összes bizományosunknál, árusítónknál és lapkaphordóinknál

Ipartelepek, gépezemek, autósok original Syracuse amerikai csapágy- fémeket használjanak. Romániai vezérképviselő: A. Kálmán R.-T., Arad

Rádió műsor

— Romániai időszámitás. —

KEDD, AUGUSZTUS 15.

Bucuresti. 13.10: Gramofon. 14: Gramofon. 15: Könnyű és román zene. 19.15: Hangverseny. 20.20: Gramofon. 20.40: Rádióegyetem. 21: Énekhangverseny. 21.20: Rádiózenekar. 22.15: Rádiózenekar. — Budapest I. 9.15: Hírek. 9.40: Hírek a lamboree-ről. 10: A lamboree protestáns résztvevőinek záró-istentisztelete. 11: Róm. kath. Istentisztelet. 12.15: Görögkatholikus istentisztelet. Majd kb. 1.25: Budapesti Hangverseny Zenekar. 3: Columbia gramofonlemez. 4: Üzenetek a cserkésztáborból. 5.15: Arató Béla meséi. 5.50: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Utána: Magyar nóták. Bodán Marit énekel, kíséri Aradi Farkas Sándor és cigányzenekara. 7.30: Helyszíni közvetítés a Császárfürdőből Magyarország—Európa válogatott vízpoló-csapatának küzdelme. 8.10: Bertha István szalonzenekara. 9: Bucsu táború. Helyszíni közvetítés Gödöllőből. — 10.50: Szakzene. 11.50: Toll Árpád és Janosi cigányzenekara a Pátria-kávéházból. 12.30: Üzenetek a cserkésztáborból. — Bécs. 9.40: Bruckner: D-moll mise. Mozart: Ave verum. Közvetítés Salzburgból. 11.30: Tenor-hangverseny. 12: Orosz zeneszerzők művei gramofonon. 13.20: Rádiózenekar. 16: Volt egyszer... Hangok a régi Ausztriából. 20: Scholz Róbert és Heinrich zongorajátéka. 20.45: Katonazenekar. 22: Bécsi fülharmonikusok hangversenye. 23.30: Lábán Antal dr. egyetemi tanár magyaryelvű előadása: „A bécsi barokkszellem” címmel. 23.45: Gramofon. — Belgrád.

13.15: Nemzeti dalok. 13.35: Nemzeti dalok. 19: Nemzeti dalok. 19.30: Hangverseny. 20.30: Gramofon. 20.50: Előadás. 21.30: Közvetítés Zágrábból. 23.30: Táncczene. Berlin. 17: Vidám dalok. 17.30: Közvetítés a Lunaparkból. 18.10: Hangverseny. 20: Birodalmi adás. 21.05: Afrikai napló. 22: Hangverseny a swinemünde Kurhausból. 23: Hamburgi fülharmonikus zenekar hangversenye. — Brunn. 18.30: Orosz dalokat és románokat énekel Zerdeve énekes. 18.50: Gramofon. 21.15: Szlovák népdalok. — Königsberg. 7.20: Hangverseny. 12.30: Hangverseny. 14.05: Gramofon. 17.30: Hangverseny. 21.05: Klasszikus kamarazene. 22.05: Egyveleg. Eduard Künnecke „Lady Hamilton” című operettjéből. Langenberg. 18: Gramofon. 19: A német házizene. 20.05: Kamarazene. 21.50: Hangjáték. 23.05: Hangverseny. — Mor. Ostrava. 18.30: Gramofon. 21.15: Schrammelzene. Pozsony. 11: Gramofon. 18.45: Gramofon. 19.10: Gramofon. — Róma. 18.15: Rádiózenekar. 21.15: A közönség kedvenc zeneszámai. 22: Verdi: Troubadour, a veronai arénából. — Svájc Aleman adó. 18: Hangverseny. 18.30: Gramofon. 20: Dalok a szeretetről és boldogságról. Gramofon. 21: Dalest. — 18.15: Wilno. 19: Hangverseny. 21: Szimfonikus hangverseny. 23: Táncczene. 23.45: Táncczene.

SZERDA, AUGUSZTUS 16.

Bucuresti. 13.10: Gramofon. 14: Gramofon. 18: Rádiózenekar. 19.15: Rádiózenekar. 20.20: Román zene. 21: Hegedűhangverseny. 21.45: Zongorahangverseny. 22.15: Csellóhangverseny. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Odeon—Parlophon gramofonlemez. 10.45: Hírek. 11: 1. Régiségek, furcsaságok (felolvasás). 2. Hírek a jamobreeről. Közben: Odeon—Parlophon gramofonlemez. 1: Déli harangszó. 1.05: Bicsuznak a cserkészek. Helyszíni közvetítés a gödöllői pályaudvar.

ról. 1.30: Hírek. 1.40: Patak Irma énekel, Setét György hegedül. 2.30: Szalai Pepita Gyula és cigányzenekara. 5: „Hasznos háztartási tudnivalók”. Stumpf Károlyné előadása. 6: Berend szalonzenekar. 7.15: „Négyesfogat”. 7.45: Kabcs Ilonka zongorázik. 8.20: „Kétezeréves nyarak”. 9.10: Részl a „Gyöngyösbokor”-ból. Helyszíni közvetítés a Városi (Labriola) Színházból. Majd: Dénes József és cigányzenekara a Baross-kávéházból. 12.30: Major Aranka énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor. — Bécs. 12.30: Híres művészek gramofonon. 13: Rádiózenekar. 14.10: A hangverseny folytatása. 16.30: Indulók gramofonon. 18.25: Hentke Pauli és Boch Walter Anny hangversenye. 20: Előadás. 20.30: Lemezek. 21: Gounod: Faust című opera gramofonon. 23.40: Időjelzés, lapszemle, majd táncczene. — Brunn. 12: Gramofon. 18.45: Gramofon. 19.05: Gramofon. 21.40: Rádiószkeccs. — Kassa. 12.30: Gramofon. 13.30: Katonazene. 15.50: Gramofon. — Königsberg. 7.20: Hangverseny. 12.30: Hangverseny. 14.05: Gramofon. 19.25: A katonazene történetéből. 21.45: Hangverseny. 22.40: Vidám dolgok Arno Holzról. 23.10: Hangverseny. — Milano. 18.10: Énekhangverseny. 19: Hírek és gramofon. 21.35: Fall Leo-operett. — Mor. Ostrava. 11.10: Könnyű zene. 12: Gramofon. 13.30: Rádiózenekar. 19.25: Citeratrío. Róma. 18.15: Rádiózenekar. 21.30: Smareglia: Istriai nász, opera. — Svájc Aleman adó. 18.30: A rádióegyes hangversenye. 21.10: Gramofon. 21: Spanyol és olasz zene. — Varsó. 18.15: Vonósnygyes. 19.35: Könnyű zene. 21: Vokálhangverseny. 22.10: Könnyű zene. 23: Táncczene. 23.40: Táncczene.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

APRÓHIRDETÉSEK.

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fontartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 10 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

FIATAL elvált asszony feltétlen uriemberrel megismerkedne, ki őt anyagilag is támogatna. Leveleket „Diszkrét” jellegre az Aradi Közlöny kiadójaiba kér. 2942

ALKALMAZÁS.

ALKALMAZOK fatelepemen szakmabeli elárúsítót némi kaucióval, továbbá egy most végzett gyakoronokot, v. Pécskai-ut 135. 2940

LAKÁS.

5 ÉS 2 SZOBÁS lakás kiadó, Str. Cloșca (Szt. László-u.) 12. 2947

KRESEK uccal kifogástalan burorozott szobát fürdőszoba használatlalt lehetőleg ul házban. Érdeklődni ifj. Klein Mór papírüzletben. 2932

BULEV. CAROL No 70 erkétkes négy-szobás. háromszobás udvani modern lakások bérbeadó. 2941

HÁROMSZOBÁS, fürdőszobás lakás november 1-re kiadó, v. Berceányi M.-ucca 26. sz. 2918

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny főkiadójaiban, a Minorita templommal szemben. 800

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cim az Aradi Közlöny főkiadójaiban, a Minorita templommal szemben

II. EMELETEN

2-8 szobás lakások központi fűtéssel és teljes komforttal, szobánként évi 10.000.- lej bérösszegért, november 1-re kiadó. Bővebbet a házi ügyelőknél, Pieta Catedralei No. 5.

TISZTA két szoba, elő- és fürdőszobás lakás kiadó Dna Balasa 34 2938

VÉTEL ÉS ELADÁS.

JÓKARBAN levő sötétkék gyermekkoosi eladó. Str. Barițiu No 19. 2933

ELADÓ olosón, jókarban levő jószekrény és háztartási cikkek. Cim az Aradi Közlöny kiadójaiban.

12 és 6 személyes ezüst evőszék, antik vitrin, Biedermayer székek, perzsaszőnyegek, pehely és piké raglások, antik asztalok, aranyhal tartó, Schöberl ágy, szekreter, márkás porcellánok, perzsaszőnyegek, utazóbőröndök, zongorák, íróasztalok, könyvszekrények, aranyozott szalon, antik lámpa, ezüstkanalak, ebédlő, háló berendezések, fali vitrinok, festmények, ékszerek, ezüsttárgyak, divány, üveg- és porcellán servisek stb. eladók. SALGONÉ bizományi üzlete. Str. Horia (Széchenyi-ucca) 1. Neuman-palota

Modern

dióhálo és ebédlő

olcsón kapható a termelőnél Str. A. Gavra 22- (Csernovics-u. 2859

Majdnem új, rövid keresztűres Stingl zongora, szőnyegek, modern ebédlő, szép antik férfiarnitúra, hálószo-bák, rokokó vitrin, vitrintárgyak, állólámpák, os lárók, konyhakredenc, mat-raopárnák, stb. eladók. Keresünk megbízóinknak sürgősen keleti és hazai perzsaszőnyeget, modern hálót és ebédlőt, vitrintárgyakat, ezüsttárgyakat, é sz-tárgyakat. Aranyat, ezüstöt a legmagasabb árrban azonnal fizetünk. „ARS” bizom. üzlet Arad, Str. Eminescu 30. (Ortutay-palota.)

KÜLÖNFÉLÉK.

Szántó Stefan C. F. R. nyugdíjas Str. Fiului No. 37. Grădite Arad 000.678 számu fényképes utazási igazolványt elvesztett m, ha valaki megtalálja, szíveskedjen visszaadni, a jószágát meg-szolgalom. 2944

INGATLAN.

HÁZTELKET keresek, lelető, a Calea Cetatei veche (v. Ovár-tér) környékén. Címeket és ajánlatokat „Telek” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérok.

ELADÓ v. Határ-u. 24. számu ház 10x1 szobás lakással, mellékhelyiségekkel 150.000 lejért. Bővebbet v. Közép-ucca 33. a tulajdonosnál. 2980

Aradmegyében

200 holdas birtok, gazdasági épületekkel, eladó, vagy kedvező feltételekkel bérbeadó.

Megbizott: Hatschek ingatlan-forgalmi irodája Str. Eminescu 2. sz., I. emelet. (Lakás ugyanott.)

ELADÓ aradi házak!

Tézlánpület a v. Kossuth-ucca mellett 2 lakással viz, szone csatornával 70 000 Magánház a belváros szélén 3 szobás lakással. 135.000.

Bérház a főtértől 2 percre 4 lakással, beépíthető uccai telekkel. 220.000.

Uri magánház a v. Kossuth-ucca közelében 4 szoba, elő, fürdőszobás lakással ritkaság gyümölcsöskerttel. 310.000

Családi ház a rendőrség közelében 2 háromszobás és 1 szoba-konyhá 16 lakással. 400 000

Bérház a főtér mellett 1. 2 és 4 szobás, fürdőszobás lakások, beépíthető és elválasztható uccai telekkel. 500.000.

Nagyterjedelmű bérház a főtér közelében bármilyen ipari vállalkozásra is alkalmas. Jóljévedelmező 17 lakással, ket-téosztható óriási telekkel. 600.000.

Emeletes bérház a főtértől 3 percre 12 lakással, elosztható telekkel. 700 000.

Emeletes bérház a főtér mellett 7 lakással, több üzlettel. 825 000

Tőkebefektetésre alkalmas házak 60 000 lejtől többmillió lejtig eladók.

Petrán iroda és lakási Arad, Piata Avram Iancu 16. (Szabadság-tér.)

LEGOLCSÓBB BEVASÁRLÁSI FORRÁS A „COMISIO” Hálószo-bák 3500 lejtől, ebédlők 6000 lejtől, ebédlő kredencek 1800. uri szobák. Iroda berendezések, modern konyha kredenc 850. granitúrák 1000 lejtől. réz-ágyak, rugany és párna matracok, sodronyok, zongorák. 0-as és 2-es kaszák. Singer varrógépek, vaságvak, valódi és belföldi perzsa szőnyegek, lészekrények, festmények, porcellánok. Ezüst, aranyat, brilliánt a legmagasabb áron veszünk készpénzért. Gyakra a legmagasabb az általunk képviselt ház folyósítia. Meg- legolcsóbban vállo üzlet Bul. Reg. mellett.

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak! Táviratcim: „HUNGARIOTEL”.